

ความสามารถในการจัดเก็บภาษีขององค์กรภาษี 7
สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

นายจะตุลิต คำดวง

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

สำนักวิทยบริการฯ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
วันรับ.....
วันลงทะเบียน..... 4 ก.ค. 2562
เลขทะเบียน..... อ. 260625
เลขเรียกหนังสือ..... 336-2 9114A

ท.2

2561

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิทยุศาสตร์การพัฒนากุมิภาค
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
พ.ศ. 2561

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

ใบอนุญาตวิทยานิพนธ์
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

เรื่อง : ความสามารถในการจัดเก็บภาษี ของกองก่งค์คุ้มครองภาษี 7 สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

ผู้วิจัย : นายจะตุลัด คำดวง

ได้รับอนุมัติเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชายุทธศาสตร์การพัฒนากุมิภาค

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.รังสรรค์ สิงห์เลิศ)
คณบดีคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สนธิ เต็มเมืองชัย)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

(รองศาสตราจารย์ ดร.สุวกิจ ศรีปีตธา)

ประธานกรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร.อมรงค์ฤทธิ์ โสเภา)

กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พูนศักดิ์ ศรีโสม)

กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศศิธร เขาวรัตน์)

กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นิตาร์ตัน โชติเชย)

กรรมการ

ชื่อเรื่อง : ความสามารถในการจัดเก็บภาษีของกองคุ้มครองภาษี 7 สาธารณรัฐประชาธิปไตย
ประชาชนลาว

ผู้วิจัย : นายจะตุลัด คำดวง

ปริญญา : ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (ยุทธศาสตร์การพัฒนากุมิภาค)
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

อาจารย์ที่ปรึกษา : ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศศิธร เขาวรัตน์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นิศารัตน์ โชติเชย

ปีการศึกษา : 2561

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพการจัดเก็บภาษี กองคุ้มครองภาษี 7 สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ตั้งแต่ ปี พ.ศ. 2558-2560 ศึกษาความสามารถในการจัดเก็บภาษี กองคุ้มครองภาษี 7 สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ปี พ.ศ. 2560 และศึกษาประสิทธิภาพในการจัดเก็บภาษี ในปี พ.ศ. 2560 กลุ่มตัวอย่าง คือ พนักงานภาษี กองคุ้มครองภาษี 7 จากแขวงจำปาสัก แขวงสาละวัน แขวงอัตตะปือ และแขวงเซกอง จำนวน 93 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตาราง Krejcie and Morgan (1970) สุ่มโดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ การศึกษาเอกสาร และแบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพการจัดเก็บภาษี กองคุ้มครองภาษี 7 สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2558-2560 โดยรวม ประมาณการการจัดเก็บภาษี 1.849.838 ต่อกีบ รายได้จากการจัดเก็บภาษี 1.796.194 ต่อกีบ คิดเป็นร้อยละ 97.15 ประมาณการการจัดเก็บภาษีรายปีเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง และสามารถจัดเก็บภาษีเพิ่มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่องเช่นเดียวกัน คาดว่าสภาพการจัดเก็บภาษี กองคุ้มครองภาษี 7 ในระยะ 3 ปี ตั้งแต่ ปี พ.ศ. 2561-2563 มีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง 2) ความสามารถในการจัดเก็บภาษี กองคุ้มครองภาษี 7 ในปี พ.ศ. 2560 โดยรวม อยู่ในระดับมาก ความรู้เกี่ยวกับกฎระเบียบภาษี และการจัดเตรียมเอกสาร อยู่ในระดับมาก การบริการและประชาสัมพันธ์ และการดำเนินการจัดเก็บภาษี อยู่ในระดับปานกลาง และ 3) ประสิทธิภาพในการจัดเก็บภาษี กองคุ้มครองภาษี 7 โดยรวม และเป็นรายด้าน อยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ ความ

คุ่มค่าของค่าใช้จ่าย ความถูกต้องครบถ้วน การจัดเก็บได้ตามกำหนดเวลา และการตรวจสอบติดตามตามลำดับ

คำสำคัญ : ความสามารถ การจัดเก็บภาษี สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

A handwritten signature in black ink, appearing to be 'A. King', is written over a horizontal line.

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

Title : Tax Collection Abilities of Custom Regional Division 7, Lao People's Democratic Republic
Author : Mr. Chatoulath KHAMDOUANG
Degree : Master of Arts (Regional Development Strategies)
Rajabhat Maha Sarakham University
Advisors : Assistant Professor Dr. Sasithorn Chaowarat
Assistant Professor Dr. Nisarat Chotchey
Year : 2018

ABSTRACT

The objectives of the research were to study state of tax collection of the Custom Regional Division 7, Lao People's Democratic Republic during 2558 - 2560 B.E, to study tax collection abilities, and to study tax collection efficiency of the Custom Regional Division 7 in 2560 B'E. The samples were 93 tax officers of the Custom Regional Division 7 in Champasack province, Saravane province, Attapue province, and Sekong province. Krejcie & Morgan's table were used to calculate the sample size. Then they were selected by the simple random sampling method. The data were collected by documentary study and questionnaires. The data was calculated, tabulated and analyzed by percentage, mean and standard deviation.

The results showed that 1) the overall state of tax collection of the Custom Regional Division 7, Lao People's Democratic Republic during 2558 - 2560 B.E indicated the estimate of tax collection at 1.849.838 billion Lao kips, and tax collection revenues at 1.796.194 billion Lao kips, that's about 97.15 percent. The annual estimate of tax collection was set higher continually, either were the tax collection abilities. Trends of next 3 years during 2561-2563 B.E. will be higher continually, as well. 2) Tax collection abilities of the Custom Regional Division 7 in 2560 B.E. as a whole were at the high level, either were the knowledge of tax laws and regulations, and tax forms and document preparation. While the tax services and the public relations, and the implement of tax collection were at the moderate level. 3) The tax collection efficiency of the Custom Regional Division 7 as a whole and in each aspect were at

the moderate level. They included the worth of expense, accuracy, taxation on schedule, and monitoring respectively.

Keywords : Ability, Tax Collection, Lao People's Democratic Republic

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

A handwritten signature in black ink, appearing to be 'Dr. K. K.', written over a horizontal line.

Major Advisor

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จสมบูรณ์ได้ด้วยความกรุณาและความช่วยเหลืออย่างสูงยิ่งจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศศิธร เขาวรัตน์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. นิศารัตน์ โชติเชย อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก รองศาสตราจารย์ ดร.สุวกิจ ศรีปัดดา ประธาน กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ รองศาสตราจารย์ ดร.ณรงค์ฤทธิ์ โสภา และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พูนศักดิ์ ศิริโสม กรรมการสอบวิทยานิพนธ์

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณอาจารย์ทุกๆ ท่าน ที่กรุณาให้การอบรมสั่งสอนวิชาความรู้ และได้มอบ ประสบการณ์ที่ดีที่เป็นประโยชน์อย่างยิ่งแก่ผู้ศึกษา ตลอดจนให้ความรัก ความเมตตา และให้กำลังใจ แก่ผู้ศึกษาเสมอมา

นอกจากนี้ผู้ศึกษาขอขอบพระคุณผู้บริหาร แผนกการเงิน แขวงจำปาสัก ที่ได้อนุญาตให้ผู้วิจัย ได้มีโอกาสศึกษาต่อระดับปริญญาโทในครั้งนี้ ขอขอบคุณอาจารย์ที่คอยให้การสนับสนุนในการศึกษา ในครั้งนี้ ขอขอบคุณเพื่อนๆ พี่น้องผู้ร่วมงานทุกท่าน และครอบครัวที่คอยเป็นกำลังใจที่ดีตลอดมา

นายจะตุลัด คำดวง

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
บทคัดย่อ	ค
ABSTRACT	จ
กิตติกรรมประกาศ	ช
สารบัญ	ซ
สารบัญตาราง	ญ
สารบัญภาพ	ฎ
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา	1
1.2 คำถามการวิจัย	3
1.3 วัตถุประสงค์การวิจัย	3
1.4 ขอบเขตการวิจัย	4
1.5 นิยามศัพท์เฉพาะ	5
1.6 ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย	5
บทที่ 2 การทบทวนวรรณกรรม	7
2.1 แนวคิดเกี่ยวกับหลักเกณฑ์ที่ดีในการจัดเก็บภาษีอากร	7
2.2 แนวคิดเกี่ยวกับความสามารถในการจัดเก็บภาษีอากร	9
2.3 แนวคิดเกี่ยวกับประสิทธิภาพในการจัดเก็บภาษีอากร	13
2.4 กฎหมายภาษี ฉบับปรับปรุง เลขที่ 04/95/สพช	19
2.5 กองคุ้มครองภาษี 7 สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว	24
2.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	28
2.7 กรอบแนวคิดในการวิจัย	30
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	31
3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	31
3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	32
3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล	33
3.4 การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	34

เรื่อง	หน้า
บทที่ 4 ผลการวิจัย	35
4.1 ผลการวิเคราะห์สภาพการจัดเก็บภาษี กองคุ้มครองภาษี 7 สาธารณรัฐประชาธิปไตย ประชาชนลาว ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2557-2559	35
4.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม กองคุ้มครองภาษี 7 ในปี พ.ศ. 2560	39
4.3 ผลการวิเคราะห์ความสามารถในการจัดเก็บภาษี กองคุ้มครองภาษี 7 สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ในปี พ.ศ. 2560	40
4.4 ประสิทธิภาพในการจัดเก็บภาษี กองคุ้มครองภาษี 7 ในปี พ.ศ. 2560	43
4.5 ข้อเสนอแนะในการจัดเก็บภาษี กองคุ้มครองภาษี 7 สาธารณรัฐประชาธิปไตย ประชาชนลาว	43
บทที่ 5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	45
5.1 สรุปผลการวิจัย	45
5.2 อภิปรายผลการวิจัย	46
5.3 ข้อเสนอแนะ	48
บรรณานุกรม	49
ภาคผนวก	52
ภาคผนวก ก แบบสอบถามเพื่อการวิจัย	53
ประวัติผู้วิจัย	57

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
2.1	กองทุนสำรองภาษี สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว และพื้นที่รับผิดชอบ 24
2.2	อัตราการจัดเก็บภาษีเงินได้นิติบุคคล 25
3.1	ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง กองทุนสำรองภาษี 7 31
4.1	ผลการวิเคราะห์สภาพการจัดเก็บภาษี กองทุนสำรองภาษี 7 สาธารณรัฐประชาธิปไตย ประชาชนลาว ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2557-2559 โดยรวม 35
4.2	สภาพการจัดเก็บภาษี กองทุนสำรองภาษี 7 สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2557-2559 จำแนกตามแขวง 37
4.3	จำนวน และร้อยละ ของข้อมูลทั่วไป ของผู้ตอบแบบสอบถาม 39
4.4	ผลการวิเคราะห์ความสามารถในการจัดเก็บภาษี กองทุนสำรองภาษี 7 ในปี พ.ศ. 2560 โดยรวมและรายด้าน 40
4.5	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความสามารถในการจัดเก็บภาษี กองทุนสำรองภาษี 7 ด้านความรู้เกี่ยวกับกฎหมายและระเบียบภาษี 41
4.6	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความสามารถในการจัดเก็บภาษี กองทุนสำรองภาษี 7 ด้านการจัดเก็บภาษี 41
4.7	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความสามารถในการจัดเก็บภาษี กองทุนสำรองภาษี 7 ด้านเอกสารการยื่นแบบภาษี 42
4.8	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความสามารถในการจัดเก็บภาษี กองทุนสำรองภาษี 7 ด้านการบริการและประชาสัมพันธ์ 42
4.9	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิภาพ ในการจัดเก็บภาษี กองทุนสำรองภาษี 7 ในปี พ.ศ. 2560 43

สารบัญญภาพ

ภาพที่

หน้า

2.1	กรอบแนวคิดในการวิจัย	30
-----	----------------------------	----

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา

ภาษีอากรมีความสำคัญต่อการพัฒนาประเทศและคุณภาพชีวิตของประชาชน ภาษีเป็นทรัพยากรที่รัฐเรียกเก็บจากภาคเอกชนแบบบังคับไปสู่ภาครัฐ เพื่อใช้จ่ายในกิจกรรมต่าง ๆ ตามวัตถุประสงค์ของภาครัฐ เน้นประโยชน์ส่วนรวมของประชาชน การเสียภาษีเป็นหน้าที่ที่พึงต้องปฏิบัติ ในฐานะที่เป็นพลเมืองของประเทศชาติ รวมทั้งองค์กรทางธุรกิจ ระบบภาษีที่ดีนั้นจะต้องได้รับการร่วมมือในการเสียภาษีด้วยดีจากประชาชน ซึ่งมีหน้าที่เสียภาษีให้แก่รัฐตามกฎหมายยินยอมเสียภาษีให้รัฐโดยจะไม่หลบเลี่ยงหรือหนีภาษี การที่ประชาชนให้ความร่วมมือในการเสียภาษีจะทำให้รัฐบาลเก็บภาษีได้มาก และเสียค่าใช้จ่ายในการจัดเก็บน้อย หากประชาชนไม่ให้ความร่วมมือในการเสียภาษีแก่รัฐทำให้รัฐต้องเสียค่าใช้จ่ายในการจัดเก็บสูงและจัดเก็บภาษีได้น้อย ไม่เต็มเม็ดเต็มหน่วย การที่ประชาชนจะยินยอมเสียภาษีแก่รัฐบาลด้วยความสมัครใจหรือมีจิตสำนึกในการเสียภาษีมากน้อยแค่ไหนนั้นย่อมขึ้นอยู่กับปัจจัยด้านความรู้ของเจ้าหน้าที่ในประมวลรัษฎากรและการพัฒนาตนเอง ปัจจัยด้านการยื่นแบบผ่านอินเทอร์เน็ต และปัจจัยด้านการให้ข้อมูลข่าวสารแก่ผู้เสียภาษี (จาริกากแก้ว นันชัย, 2552; นุเจริญ วงษ์สุภาพ, 2559; ประไพพร อุตมา, 2550 ; พรศิริ มั่นปาน, 2550, น. 127-137) ปัจจัยดังกล่าวเป็นตัวบ่งชี้ความสามารถในการจัดเก็บภาษี ที่มีผลต่อประสิทธิภาพในการจัดเก็บภาษีของรัฐ

แผนการพัฒนาสังคมเศรษฐกิจฉบับที่ 8 เริ่มใช้ตั้งแต่ปี 2559-2563 โดยรัฐบาล สปป.ลาวได้วางเป้าหมายอัตราการเจริญเติบโตของประเทศขั้นต่ำต่อปีอยู่ที่ 8.5-9% ในขณะที่เดียวกันได้ตั้งเป้าให้จีดีพีต่อหัวของประชากรลาวต้องเพิ่มขึ้นที่ 3,200 ดอลลาร์สหรัฐต่อปี ภายในปี 2563 ธนาคารโลกระบุว่าในปี 2553 และ 2554 ลาวมีอัตราจีดีพีต่อหัวอยู่ที่ 1,128 ดอลลาร์สหรัฐ และ 1,320 ดอลลาร์สหรัฐตามลำดับในช่วงของแผนการพัฒนาสังคมเศรษฐกิจฉบับที่ 7 ช่วงปี 2554-2558 ได้มีการกำหนดกรอบตัวเลขการเติบโตทางเศรษฐกิจให้โตขึ้น 8% ต่อปี และพัฒนาให้ประชากรมีจีดีพีต่อหัวอยู่ที่ 1,700 ดอลลาร์สหรัฐ ภายในปี 2558 ตัวเลขการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของลาวในปี 2554 และ 2555 ของธนาคารโลกระบุไว้ว่า มีอัตราอยู่ที่ 8.0% และ 8.3% ตามลำดับสถาบันค้นคว้าเศรษฐกิจแห่งชาติลาวระบุว่าสาเหตุที่ทำให้ สปป.ลาว สามารถดำเนินแผนการพัฒนาได้ตามเป้าหมายเป็นผลมาจากการลงทุนจากต่างชาติที่หลั่งไหลเข้ามาอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะในด้านอุตสาหกรรมเหมืองแร่ และอุตสาหกรรมผลิตไฟฟ้าพลังน้ำคาดการณ์ว่าหากการลงทุนในโครงการใหญ่ของต่างชาติ

ทั้งหมดในลาวเสร็จสิ้นจะผลักดันเศรษฐกิจลาวเติบโตไม่น้อยกว่า 9% โครงการดังกล่าวประกอบด้วย การก่อสร้างทางรถไฟความเร็วสูงจากจีนเชื่อมมายังเมืองบ่อเต็นและสิ้นสุดเส้นทางที่เมืองหลวง เวียงจันทน์ ระยะทางกว่า 421 กิโลเมตร รวมไปถึงทางรถไฟสะพานเขต-ลาวบาวการพัฒนาตาม แผนพัฒนาสังคมเศรษฐกิจฉบับนี้มุ่งให้การพัฒนาทางสังคมวัฒนธรรมควบคู่ไปกับการพัฒนา เศรษฐกิจและการรักษาสิ่งแวดล้อม เพื่อเป็นปัจจัยพื้นฐานที่จะทำให้ลาวเปลี่ยนเป็นประเทศ อุตสาหกรรมและทันสมัยภายในปี 2563 นักเศรษฐศาสตร์เชื่อว่าลาวมีศักยภาพ ที่จะบรรลุตัวเลขที่ตั้ง ไว้สูงในแผนการพัฒนาสังคมเศรษฐกิจแห่งชาติได้ที่ผ่านมารัฐบาลประสบความสำเร็จในการสร้าง แรงจูงใจและสร้างบรรยากาศในการเอื้อให้เอกชนเข้ามาลงทุนเพิ่มขึ้น ซึ่งมาตรการของรัฐบาลนับเป็น กุญแจสำคัญในการผลักดันให้เศรษฐกิจของลาวเติบโตมากยิ่งขึ้นการลงทุนด้านอุตสาหกรรมไฟฟ้า พลังน้ำ ภาคการผลิต การท่องเที่ยว การเกษตร รวมถึงภาคบริการ ล้วนเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้ เศรษฐกิจลาวพัฒนาขึ้นนายสันติภาพ พรหมวิหาร รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงการคลังของลาว ได้บรรลุข้อตกลงกับธนาคารโลกที่จะมีการให้เงินช่วยเหลือแก่รัฐบาลลาว จำนวน 8,000 ล้านดอลลาร์ สหรัฐ ในการสร้างศักยภาพให้กับสำนักงานระบบสถิติแห่งชาติลาวให้มีความทันสมัยมากขึ้นเงิน ช่วยเหลือจากธนาคารโลกจำนวนนี้จะสามารถเพิ่มคุณภาพ ความน่าเชื่อถือ และตรงต่อเวลาในเรื่อง ข้อมูลเศรษฐกิจมหภาค ตลอดจนความง่ายต่อการเข้าถึงข้อมูลสถิติเพื่อให้เกิดผลในระดับนโยบายและ การติดตามผลให้มีประสิทธิภาพมากขึ้นการเซ็นสัญญาในครั้งนี้เป็นเครื่องยืนยันความร่วมมือในการ สนับสนุนแนวทางพัฒนาเศรษฐกิจให้เป็นไปตามที่บรรจุไว้ในแผนการพัฒนาสังคมและเศรษฐกิจ แห่งชาติหลังจากสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวก้าวเข้ามาเป็นสมาชิกขององค์การการค้าโลก หรือ WTO เมื่อวันที่ 2 กุมภาพันธ์ 2556 ที่ผ่านมา ธนาคารโลกคาดการณ์ว่าลาวจะสามารถขึ้นมาเป็น ประเทศรายได้ปานกลางระดับสูง หรือ Upper Middle-income ภายในปี 2563 และเป็นส่วนหนึ่งของ สมาชิก 10 ประเทศที่รวมตัวกันเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ภายในสิ้นปี 2558 และการสร้าง สาธารณูปโภคขั้นพื้นฐานของรัฐบาล สปป.ลาว ไม่ว่าจะเป็นการสร้างถนน และสะพานหลายๆ แห่ง ก็ จะเป็นปัจจัยเสริมที่จะช่วยดันเศรษฐกิจลาวให้รุดหน้ามากยิ่งขึ้น

การพัฒนาประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวให้เติบโตแบบก้าวกระโดด ตาม แผนการพัฒนาเศรษฐกิจฉบับที่ 8 เป็นภารกิจหลักของการคลังแห่งชาติ ในการจัดหาทรัพยากรและ รายได้เป็นกลไกขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศให้บรรลุตามเป้าหมาย ความสามารถในการจัดเก็บภาษี ของแขวงจำปาสัก แยกตามเมือง มีหน่วยธุรกิจที่ต้องจ่ายภาษี 35.987 หัวหน่วยจำแนกเป็น การค้า 22,866 หัวหน่วยบริการ 11,556 หัวหน่วยการผลิต 1,565 หัวหน่วยอากรขมิ้นใช้และอากรประเภท ต่างๆ เพิ่มขึ้นจากรายการสินค้าฟุ่มเฟือย ได้แก่ รถยนต์ รถจักรยานยนต์ อุปกรณ์และเครื่องใช้อื่นๆ รูปแบบการให้บริการ จัดเก็บภาษีเน้นผู้รับบริการเป็นศูนย์กลาง ปรับเปลี่ยนกลยุทธ์และวิธีปฏิบัติงาน ของหน่วยราชการ ในการบริหารและการให้บริการแก่ประชาชนเป็นการปรับเปลี่ยนทัศนคติ และ

พฤติกรรมการทำงานของข้าราชการและพนักงานของรัฐในการให้บริการแก่ประชาชนโดยยึดหลักที่ว่า การบริหารราชการ และการให้บริการขององค์กรภาครัฐที่มีประสิทธิภาพที่ประชาชนพึงพอใจต้องยึดถือเอาความต้องการของผู้รับบริการเป็นตัวกำหนดตามความต้องการและเงื่อนไขเฉพาะของกลุ่มผู้รับบริการ และส่งเสริมสนับสนุนให้เจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานทุกคนได้ร่วมกันคิด และเลือกประยุกต์ใช้แนวคิดและเทคนิควิธีการปฏิบัติงานและการให้บริการในรูปแบบต่างๆที่จะนำไปสู่การปรับปรุงคุณภาพของการบริการ และสร้างความสัมพันธ์ สร้างความประทับใจกับประชาชน ทั้งในฐานะที่เป็นผู้รับบริการและในฐานะผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย วิธีการปฏิบัติงานที่ดีในการให้บริการแก่ผู้รับบริการนั้นทำให้ผู้รับบริการ มีความพึงพอใจเพิ่มขึ้นและมีวิธีการที่จะช่วยให้ผู้บริหารของหน่วยงาน รับรู้ถึงระดับความพึงพอใจของผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเพื่อให้มีการปรับปรุงคุณภาพของการบริการของ หน่วยงานอย่างต่อเนื่องประชาชนส่วนใหญ่เห็นว่าการบริการของรัฐยังมีคุณภาพไม่ดีพออาจเนื่องมาจากกฎระเบียบ ขั้นตอนที่ยังยากซับซ้อนไม่สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน พฤติกรรมผู้ใช้บริการมีความไม่เหมาะสมต่อการให้บริการ ขาดจิตสำนึกในหน้าที่หรือทรัพยากรที่สนับสนุนไม่มีคุณภาพ หรือไม่เพียงพอหรือขาดความทันสมัยไม่สามารถรองรับประชาชนผู้มาติดต่อได้สภาพการณ์ข้างต้นสะท้อนความสามารถในการจัดเก็บภาษีของกองทุนสำรองภาษี 7 สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวยังไม่สามารถจัดเก็บภาษีได้บรรลุเป้าหมายของรัฐ และตรงตามสภาพจริงของผู้เสียภาษีได้

จากเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษา ความสามารถในการจัดเก็บภาษีของกองทุนสำรองภาษี 7 สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวเพื่อทราบระดับประสิทธิภาพในการจัดเก็บภาษีย้อนหลัง 3 ปี และความสามารถในการจัดเก็บภาษี ในปี 2560 ของแขวงจำปาสัก แขวงสาละวัน แขวงอัตตะปือ และแขวงเซกองซึ่งอยู่ภายใต้การดูแลของกองทุนสำรองภาษี 7 ผลการวิจัยจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาความสามารถในการจัดเก็บภาษีให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลตรงตามสภาพจริงของผู้เสียภาษีต่อไป

1.2 คำถามการวิจัย

1.2.1 สภาพการการจัดเก็บภาษี กองทุนสำรองภาษี 7 สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ตั้งแต่ ปี พ.ศ. 2558-2560 เป็นอย่างไร

1.2.2 ความสามารถในการจัดเก็บภาษี กองทุนสำรองภาษี 7 ปี พ.ศ. 2560 เป็นอย่างไร

1.2.3 ประสิทธิภาพในการจัดเก็บภาษี กองทุนสำรองภาษี 7 ปี พ.ศ. 2560 เป็นอย่างไร

1.3 วัตถุประสงค์การวิจัย

1.3.1 เพื่อศึกษาสภาพการจัดเก็บภาษี กองคุ้มครองภาษี 7 สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ตั้งแต่ ปี พ.ศ. 2558-2560

1.3.2 เพื่อศึกษาความสามารถในการจัดเก็บภาษี กองคุ้มครองภาษี 7 สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ปี พ.ศ. 2560

1.3.3 เพื่อศึกษาประสิทธิภาพในการจัดเก็บภาษี กองคุ้มครองภาษี 7 สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ปี พ.ศ. 2560

1.4 ขอบเขตการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตการวิจัย ดังนี้

1.5.1 ขอบเขตด้านพื้นที่

พื้นที่การวิจัย คือ กองคุ้มครองภาษี 7 สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ประกอบด้วย แขวงจำปาสัก แขวงสาละวัน แขวงอัตตะปือ และแขวงเซกอง

1.5.2 ขอบเขตด้านเนื้อหา

เนื้อหาการวิจัยเกี่ยวกับการจัดเก็บภาษี

1.5.3 ขอบเขตด้านระยะเวลา

ระยะเวลาการวิจัย 4 เดือน ตั้งแต่เดือนธันวาคม 2560 ถึงเดือนมีนาคม 2561

1.5.4 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร คือ พนักงานภาษี กองคุ้มครองภาษี 7 สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว จากแขวงในเขตภาคใต้ จำนวน 4 แขวง ได้แก่ แขวงจำปาสัก แขวงสาละวัน แขวงอัตตะปือ และแขวงเซกอง จำนวน 120 คนกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางของ Krejcie and Morgan (1970) กำหนดสัดส่วน และสุ่มด้วยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling Method) โดยการจับฉลากให้ได้จำนวนครบตามขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

1.5 นิยามศัพท์เฉพาะ

ในการวิจัยนี้ ผู้วิจัยกำหนดนิยามศัพท์เฉพาะ ดังนี้

“ภาษี” หมายถึง รายได้ของรัฐบาลสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวที่เรียกเก็บจากประชาชนทุกคนที่ทำงาน เพื่อนำไปพัฒนาประเทศ และคุณภาพชีวิตของประชาชนในประเทศให้เจริญขึ้น

“การจัดเก็บภาษี” หมายถึง การเรียกเก็บภาษีของรัฐบาลจากประชาชนที่เป็นผู้เสียภาษีอากร ตามระบบการจัดเก็บภาษี และประเภทของภาษี

“สภาพการจัดเก็บภาษี” หมายถึง เหตุการณ์ที่ผู้เก็บภาษีรวบรวมได้ผ่านการจัดเก็บ

“ความสามารถในการจัดเก็บภาษี” หมายถึง จำนวนเงินรายได้แต่ละปีที่พนักงานภาษีจัดเก็บได้ใกล้เคียงกับที่ตั้งไว้ในแผนประมาณการ ของกองทุนสำรองภาษี 7

“ประสิทธิภาพในการจัดเก็บภาษี” หมายถึง การปฏิบัติงานด้านการจัดเก็บภาษี และรายได้อื่น ๆ ตามที่กฎหมายกำหนด เพื่อให้บรรลุเป้าหมายตามวัตถุประสงค์ โดยมีความถูกต้องครบถ้วน การจัดเก็บได้ตามกำหนดเวลา ความคุ้มค่าของค่าใช้จ่าย และการตรวจสอบติดตาม

1. ความถูกต้องครบถ้วน หมายถึง การจัดเก็บภาษี และรายได้อื่น ๆ ที่มีความ ถูกต้องตามระเบียบกฎหมาย จำนวนเงินภาษีครบตามอัตราภาษีและจำนวนผู้ชำระภาษีที่ควรชำระ
2. การจัดเก็บได้ตามกำหนดเวลา หมายถึง การจัดเก็บภาษีรายได้ทันตามเวลาที่กฎหมายกำหนด
3. ความคุ้มค่าของค่าใช้จ่าย หมายถึง ค่าใช้จ่ายในการจัดเก็บภาษีไม่มากกว่าจำนวนเงินภาษีที่จัดเก็บได้ หรือมีความคุ้มค่ากับวัตถุประสงค์ คน หรือเวลาที่ใช้ในการจัดเก็บ
4. การตรวจสอบติดตาม หมายถึง การตรวจสอบติดตาม เปรียบเทียบการจัดเก็บภาษีที่ค้างชำระ รวมถึงการประชาสัมพันธ์ทำความเข้าใจกับประชาชน

“กองทุนสำรองภาษี 7” หมายถึง หน่วยงานของรัฐที่ปฏิบัติงานด้านการจัดเก็บภาษีและรายได้อื่นๆ ตามที่กฎหมายกำหนด ในเขตพื้นที่ภาคใต้ ของสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว 4 แขวง ได้แก่ แขวงจำปาสัก แขวงสาละวัน แขวงอัตตะปือ และแขวงเซกอง

1.6 ประโยชน์ที่ได้รับการวิจัย

1.6.1 กองทุนสำรองภาษี 7 ได้สารสนเทศสำคัญสำหรับวางแผนพัฒนาคุณภาพขององค์กร และพัฒนาประสิทธิภาพการจัดเก็บภาษีของพนักงานภาษี ทำให้กองทุนสำรองภาษี 7 สามารถจัดเก็บภาษีได้บรรลุเป้าหมาย นำรายได้สู่การพัฒนาประเทศ และคุณภาพชีวิตของประชาชนลาวโดยรวม

1.6.2 พนักงานภาษี กองคุ้มครองภาษี 7 ได้ตระหนักถึงความสามารถในการจัดเก็บภาษีของตนเอง วางแผนพัฒนางานที่ตนได้รับมอบหมาย มีความร่วมมือและมุ่งสู่เป้าหมายร่วมกันขององค์กร

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

บทที่ 2

การทบทวนวรรณกรรม

ในการวิจัยนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมาใช้ในการวิจัย และนำเสนอรายละเอียดตามลำดับหัวข้อ ดังนี้

1. แนวคิดเกี่ยวกับหลักเกณฑ์ที่ดีในการจัดเก็บภาษีอากร
2. แนวคิดเกี่ยวกับความสามารถในการจัดเก็บภาษีอากร
3. แนวคิดเกี่ยวกับประสิทธิภาพในการจัดเก็บภาษีอากร
4. กฎหมายภาษี ฉบับปรับปรุง เลขที่ 04/95/สพช
5. กองคุ้มครองภาษี 7 สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว
6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
7. กรอบแนวคิดในการวิจัย

2.1 แนวคิดเกี่ยวกับหลักเกณฑ์ที่ดีในการจัดเก็บภาษีอากร

Smith (1776) นักเศรษฐศาสตร์ชาวสก๊อตแลนด์ได้วางหลักเกณฑ์ที่ดีในการจัดเก็บภาษีไว้ 4 ประการในหนังสือ “The Wealth of Nations” ซึ่งได้แก่หลักความเป็นธรรม หลักความแน่นอน หลักความสะดวก และหลักความประหยัดหลักทั้ง 4 เป็นที่ยอมรับอย่างกว้างขวาง ต่อมาเมื่อสภาพ เศรษฐกิจและสังคมของโลกได้วิวัฒนาการมาโดยลำดับ สำหรับภาษีอากรได้มีบทบาท และความสำคัญมากขึ้น หลักเกณฑ์ที่ดีในการจัดเก็บภาษีจึงได้เปลี่ยนแปลงไปและเพิ่มมากขึ้นตามความเหมาะสม อย่างไรก็ตามหลักเกณฑ์ที่ดีในการจัดเก็บภาษีดังนี้ (ปิยะ สาชาติ, 2540)

2.1.1 หลักความเป็นธรรมระบบภาษีอากรที่ดีต้องมีความเป็นธรรมทั้งระหว่างรัฐบาลผู้เก็บ ภาษีและประชาชนผู้เสียภาษี หลักความเป็นธรรมมีความสำคัญของระบบภาษีอากร หากปราศจาก ความเป็นธรรมความยินยอมเสียภาษีโดยสมัครใจคงเกิดขึ้นยาก หลักความเป็นธรรมมีรากฐานมาจาก หลักความเป็นธรรมสมบูรณ์และหลักความเป็นธรรมสัมพันธ์

2.1.1.1 หลักความเป็นธรรมสมบูรณ์ มีหลักว่า “ทุกคนต้องเสียภาษีอากรคนละ เท่าๆกัน” ซึ่งคำนวณจากค่าใช้จ่ายทั้งหมดของรัฐหารด้วยจำนวนประชาชน ระบบแบบนี้ใช้ได้เมื่อ ประชาชนทุกคนมีฐานะทางเศรษฐกิจเท่าเทียมกัน ทำให้แก้ข้อบกพร่อง ได้แก่ ไม่คำนึงถึง ความสามารถในการเสียภาษีที่แตกต่างกันทำให้ภาระของผู้เสียภาษีที่มีเงินได้สูงกว่าจะเสียภาษีเงินได้สูงและผู้มีรายได้ต่ำมากอาจไม่มีเงินเพียงพอที่จะชำระภาษี

2.1.1.2 หลักความเป็นธรรมสัมพัทธ์ มีหลักว่า “จำนวนภาษีที่ต้องเสียให้แก่รัฐเปรียบเทียบกับประโยชน์ที่ได้รับจากรัฐ หรือเปรียบเทียบกับความสามารถในการเสียภาษีของผู้เสียภาษีแต่ละราย” การจัดเก็บภาษีตามหลักความเป็นธรรมสัมพัทธ์แบ่งออกดังนี้

1) หลักประโยชน์ มีแนวความคิดว่าผู้ได้รับประโยชน์จากรัฐต้องเป็นผู้เสียภาษีเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายของรัฐตามสัดส่วนที่ได้รับผลประโยชน์

2) หลักความสามารถในการเสียภาษี มีแนวความคิดว่าผู้มีความสามารถในการเสียภาษีมากต้องเสียภาษีให้แก่รัฐมาก ผู้ที่มีความสามารถในการเสียภาษีน้อยก็ควรเสียภาษีให้รัฐน้อยตามสัดส่วนความสามารถในการเสียภาษีของบุคคลวัดได้จากทรัพย์สินรายได้ หรือการใช้จ่ายของแต่ละบุคคล

2.1.2 หลักความแน่นอน ประชาชนผู้อยู่ในข่ายต้องเสียภาษี ย่อมต้องการที่จะทราบเพื่อความมั่นใจในระดับหนึ่งว่าภาษีที่จะต้องเสียเป็นจำนวนเท่าใด ต้องเสียเมื่อใด เสียด้วยวิธีใด นั่นคือต้องชัดเจนในแง่มุมของผู้เสียภาษี ฐานที่จะนำมาคิดคำนวณอัตราภาษีที่ต้องเสีย กำหนดเวลาที่ต้องเสีย และวิธีการชำระภาษีเมื่อใดระบบภาษีมีความแน่นอนชัดเจนดังกล่าวนี้ย่อมจะสร้างความพอใจในการเสียภาษีอากรให้เกิดขึ้นความชัดเจนดังกล่าวนี้อาจชัดเจนทั้งกฎหมายและแนวปฏิบัติ

2.1.3 หลักความเป็นกลาง ระบบภาษีที่ดีจะต้องมีความเป็นกลางในทางเศรษฐกิจมากที่สุด กล่าวคือ ระบบภาษีอากรจะต้องไม่เปลี่ยนแปลงหรือกระทบกระเทือนรูปแบบการบริโภค การออม การแข่งขันการผลิตสินค้าและบริการ ตลอดจนการทำงานของกลไกตลาด แนวความคิดนี้มีรากฐานมาจากแนวความคิดที่ว่าภาษีอากรควรเป็นแหล่งรายได้ของรัฐเพียงแหล่งเดียวรัฐไม่ควรดำเนินกิจการใดๆที่จะกระทบกระเทือนการตัดสินใจทางเศรษฐกิจของภาคเอกชน

2.1.4 หลักการอำนวยความสะดวก บทบาทของรัฐบาลทางเศรษฐกิจทวีความสำคัญมากขึ้น จำเป็นต้องหารายได้เพื่อนำมาใช้จ่ายให้มากขึ้น ระบบภาษีอากรจึงควรเป็นระบบที่ทำรายได้สูงให้แก่รัฐบาล หากระบบภาษีอากรมีโครงสร้างเอื้ออำนวยรายได้ให้แก่รัฐบาลต่อเมื่อรัฐบาลจำเป็นต้องจัดเก็บภาษีเพิ่มเติมประชาชนมักมองว่าเป็นการสร้างความสะดวกดีต่อประชาชนเพิ่มขึ้น ดังนั้นระบบภาษีอากรที่ดีตามหลักนี้จึงควรประกอบไปด้วยภาษีหลายประเภท แต่ภาษีแต่ละประเภทสามารถทำรายได้ให้สูงทั้งในปัจจุบันและเมื่อสถานการณ์ทางเศรษฐกิจเปลี่ยนแปลงไป ระบบภาษีอากรที่จะอำนวยรายได้สูงให้แก่รัฐบาลมีลักษณะดังนี้

2.1.4.1 ภาษีอากรที่มีฐานกว้าง กล่าวคือจะต้องครอบคลุมผู้เสียภาษีจำนวนมาก ขณะเดียวกันฐานภาษีใช้เรียกเก็บภาษีจากผู้เสียภาษีแต่ละรายต้องมีขนาดใหญ่ด้วย เช่นภาษีการขาย ซึ่งไม่จำเป็นต้องใช้อัตราร้อย ไม่กระทบกระเทือนต่อการทำงาน การออม เป็นต้น

2.1.4.2 ภาษีอากรที่มีอัตราภาษีก้าวหน้าเมื่อฐานภาษีมีขนาดใหญ่ขึ้นรัฐบาลจะมีรายได้เพิ่มสูงขึ้นในส่วนที่สูงกว่าการขยายตัวของฐานภาษี อย่างไรก็ตามการกำหนดอัตราภาษีในลักษณะ

กำหนดหน้าจนวนเงินไปอาจกระทบกระเทือนในด้านอื่นได้ ภาษีที่นำจะอำนวยความสะดวกให้แก่รัฐบาลมากและตลอดไปคือภาษีมรดกและภาษีทรัพย์สินแต่ปัจจุบันยังไม่มีนำมาใช้

2.1.5 หลักความยืดหยุ่นภาษีอากรที่ดีควรเป็นระบบที่ช่วยให้มีเสถียรภาพทางเศรษฐกิจทั้งทางด้านราคาและการจ้างงาน นั่นคือ ภาษีอากรจะต้องมีความยืดหยุ่นหรือปรับตัวเข้ากับการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจได้อย่างเหมาะสม เช่น ในภาวะเงินเฟ้อ ภาษีอากรควรมีโครงสร้างที่ส่งผลให้เก็บภาษีมากเพื่อลดค่าใช้จ่ายของเอกชนลงเป็นต้น โครงสร้างภาษีอากรที่มีลักษณะยืดหยุ่นดังกล่าวโดยทั่วไปจะต้องเป็นโครงสร้างภาษีอากรในอัตราก้าวหน้าและโครงสร้างภาษีอากร อัตราตามราคา เช่น กรณีศึกษาภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาที่จะจัดเก็บในอัตราก้าวหน้า ในภาวะเศรษฐกิจกำลังขยายตัวที่ประชาชนมีรายได้สูงขึ้น ภาษีที่จัดเก็บจะเพิ่มสูงขึ้นในอัตราที่สูงกว่าการเพิ่มขึ้นของรายได้ ซึ่งจะมีผลชะลอการขยายตัวของรายได้จริงของประชาชนและช่วยลดแรงกดดันทางด้านภาวะเงินเฟ้อได้

จากข้อความดังกล่าว สรุปว่า หลักเกณฑ์ที่ดีในการจัดเก็บภาษีอากรต้องนำมาใช้ 5 หลักเกณฑ์ที่ได้กล่าวมานั้นจะเป็นการดีที่สุด

2.2 แนวคิดเกี่ยวกับความสามารถในการจัดเก็บภาษีอากร

ความสามารถในการจัดเก็บภาษีอากรเป็นการวัดความสามารถของภาษีอากรในการดึงเอาทรัพยากรในระบบเศรษฐกิจ มาสู่ภาครัฐได้มากน้อยเพียงใด เมื่อเทียบกับความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ อาศัยหลักเกณฑ์ที่ดีในการจัดเก็บภาษีอากรเป็นตัววัด คือ หลักความเป็นธรรมสัมพัทธ์ หลักการอำนวยความสะดวก หลักความยืดหยุ่นและหลักประสิทธิภาพ เป็นต้น โดยคำนึงถึงความยุติธรรมและความเสมอภาคในการจัดเก็บภาษีอากรอีกด้วย ประกอบด้วย (วราพรธณ ตั้งวานิชกพงษ์, 2551)

2.2.1 เครื่องวัดความสามารถในการเสียภาษี แสดงถึงความสามารถในการเสียภาษีโดยวัดจากรฐานภาษีที่จัดเก็บตามหลักความสามารถในการเสียภาษีซึ่งฐานภาษีที่จัดเก็บประกอบด้วย

2.2.1.1 ทรัพย์สิน (Property) ทรัพย์สินเป็นฐานภาษีที่สำคัญฐานหนึ่ง ซึ่งเป็นที่นิยมกันมานานแล้ว เนื่องจากทรัพย์สินเป็นเครื่องวัดความสามารถในการเสียภาษีที่ดีทางหนึ่งเหตุที่ใช้ทรัพย์สินเป็นเครื่องวัดความสามารถในการเสียภาษีได้นั้นเพราะว่าทรัพย์สินเป็นเครื่องบ่งชี้ถึงอำนาจทางเศรษฐกิจ หรืออำนาจซื้อที่สะสมไว้ ดังนั้นถ้าบุคคลใดมีทรัพย์สินมาก อาจกล่าวได้ว่าเป็นผู้ที่มีกำลังทางเศรษฐกิจหรืออำนาจซื้อสูง ซึ่งน่าจะแสดงว่ามีความสามารถในการเสียภาษีสูงตามไปด้วย นอกจากการพิจารณาให้ลึกซึ้งก็จะเห็นได้ว่าผู้ที่มีทรัพย์สินมากนั้นมีโอกาสที่จะใช้ทรัพย์สินสร้างรายได้เพิ่มเติมให้กับตนได้มากกว่าผู้ที่มีทรัพย์สินน้อยกว่า เช่น การนำที่ดินให้ผู้อื่นเช่าก็จะได้รายได้ในรูปของค่าเช่า หรือการนำทรัพย์สินที่เป็นตัวเงินไปลงทุนในกิจการต่าง ๆ ก็มีผลตอบแทนจากการลงทุนในรูปของดอกเบี้ยหรือเงินปันผล เป็นต้น จึงอาจกล่าวได้ว่าทรัพย์สินเป็นเครื่องวัดความสามารถใน

การเสียภาษีได้อีกอย่างหนึ่งดังนั้น ผู้ที่มีทรัพย์สินมากจึงควรเสียภาษีให้กับรัฐมากตามไปด้วย ตัวอย่างของภาษีที่จัดเก็บโดยใช้ทรัพย์สินเป็นเครื่องวัดความสามารถในการเสียภาษี มีอยู่หลายรูปแบบด้วยกันเช่น ภาษีทรัพย์สิน (Property Tax) ภาษีความมั่งคั่ง (Wealth Tax) เป็นต้น

2.2.1.2 รายได้ มีรายได้ประเภทต่าง ๆ ปรากฏออกมาในรูปของตัวเงินมากขึ้น ความนิยมในการใช้รายได้เป็นเครื่องวัดความสามารถในการเสียภาษีจึงมีมากขึ้นตามลำดับ ทั้งนี้ เพราะว่ารายได้ย่อมแสดงถึงการได้มาซึ่งอำนาจทางเศรษฐกิจในช่วงระยะเวลาหนึ่ง จากอำนาจทางเศรษฐกิจที่ได้รับมานี้ ผู้มีรายได้สามารถที่จะใช้ประโยชน์ได้ และยังเก็บออมรายได้บางส่วนไว้ใช้จ่ายในอนาคตได้อีกด้วยนอกจากนี้ Henry Simons นักเศรษฐศาสตร์สำคัญผู้หนึ่ง ได้ให้แนวคิดที่ว่าไม่ว่าภาษีที่เรียกเก็บนั้นจะเรียกเก็บจากฐานภาษีใดก็ตามภาระภาษีที่แท้จริงจะตกอยู่กับรายได้ของแต่ละบุคคล กล่าวคือผลของการจัดเก็บภาษีจะทำให้รายได้ของบุคคลที่รับภาระภาษีขั้นสุดท้ายต้องลดน้อยลงไป ดังนั้นเมื่อพิจารณาตามแนวคิดนี้ควรใช้เป็นเครื่องวัดความสามารถในการเสียภาษีจึงน่าจะเป็นรายได้ ปัญหาที่สำคัญคือรายได้ที่จะใช้วัดความสามารถในการเสียภาษีนี้ ควรจะมีขอบเขตครอบคลุมเพียงใด Robert M. Haig นักเศรษฐศาสตร์สำคัญผู้หนึ่งได้ให้ความหมายของคำว่า “รายได้” ว่าเป็นอำนาจทางเศรษฐกิจของบุคคลในช่วงระยะเวลาหนึ่ง ส่วน Henry Simons ได้ให้ความหมายของคำว่า “รายได้” ว่าทรัพย์สินที่เพิ่มขึ้นในช่วงระยะเวลาหนึ่ง ทั้งนี้เพราะว่าอำนาจทางเศรษฐกิจที่เพิ่มขึ้นสุทธิในช่วงระยะเวลาหนึ่งนั้นส่วนหนึ่งจะถูกใช้ไปในรูปของบริการบริโภค อำนาจทางเศรษฐกิจส่วนที่เหลือจะถูกเก็บออมไว้ ทำให้มูลค่าทรัพย์สินเพิ่มขึ้นในระยยะเวลานั้น ความหมายของรายได้ตามความหมายข้างต้นมีลักษณะที่กว้างขวางมาก เพราะจะรวมรายได้อันเป็นผลให้อำนาจทางเศรษฐกิจเพิ่มขึ้นทุกประเภท

2.2.1.3 รายจ่าย (Expenditure) การใช้รายจ่ายหรือการใช้จ่ายเป็นเครื่องวัดความสามารถในการเสียภาษี มีแนวคิดที่ว่าผู้ที่ใช้จ่ายหรือบริโภคสินค้าหรือบริการต่าง ๆ มากเท่าใด ผู้นั้นนับว่าเป็นผู้ที่ทำให้ทรัพยากรอันมีค่าของสังคมต้องหมดเปลืองไปเท่านั้น ดังนั้นจึงควรที่จะเสียภาษีให้กับสังคมมากตามไปด้วย ข้อเสนอสนับสนุนของการใช้จ่ายเป็นเครื่องวัดความสามารถในการเสียภาษีอีกประการหนึ่งคือ ถ้าจะเก็บภาษีโดยใช้รายจ่ายเป็นเครื่องวัดความสามารถในการเสียภาษีแทนรายได้ แล้วก็จะพบว่าเฉพาะรายได้ส่วนที่ใช้ให้หมดไปเท่านั้นที่จะต้องเสียภาษिरายได้ส่วนที่เก็บออมไว้จะไม่เสียภาษีแต่อย่างใดจึงน่าจะมีผลส่งเสริมให้ประชาชนในประเทศมีการเก็บออมกันมากขึ้นจะทำให้มีการสร้างสมทุนในระบบเศรษฐกิจมากขึ้นตามไปด้วย อย่างไรก็ตาม การใช้รายจ่ายเป็นเครื่องวัดความสามารถในการเสียภาษีไม่ค่อยเป็นที่นิยมใช้กันเท่าใด เพราะมีปัญหายุ่งยากหลายประการ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อพิจารณาถึงข้อเท็จจริงที่ว่ารายจ่ายของแต่ละบุคคลในรอบระยะเวลาหนึ่ง ๆ เกิดขึ้นบ่อยครั้งมาก ทำให้การติดตามจัดเก็บภาษีให้ได้ผลเต็มเม็ดเต็มหน่วยเป็นไปได้ยากลำบากมาก การเก็บภาษีโดยใช้ค่าจ่ายเป็นเครื่องวัดความสามารถในการเสียภาษีแทนการใช้จ่ายได้นั้นเคยมี

มาแล้วโดย (Lord Nicholas Kaldor) นักเศรษฐศาสตร์ชาวอังกฤษได้ทดลองเก็บภาษีอากรการใช้จ่าย (Expenditure tax) แทนภาษี เพราะมีปัญหาที่ยากมากในการบริหารการจัดเก็บ

จากสิ่งที่ใช้วัดความสามารถในการเสียภาษีอากรสามประเภทที่ได้อธิบายมาข้างต้นจะพบว่า ในทางปฏิบัติการเลือกใช้สิ่งที่จะนำมาวัดความสามารถในการเสียภาษีอากรตามหลักความสามารถในการเสียภาษีนั้นจะมีลักษณะผสมผสานกันไป กล่าวคือ จะมีการเก็บภาษีทั้งจากฐานทรัพย์สินฐานรายได้ และฐานรายจ่ายบางประเภท รวมกันอยู่ในระบบภาษีอากรของแต่ละประเทศ ทั้งนี้ย่อมขึ้นอยู่กับสภาพการณ์ทางเศรษฐกิจและสังคมของแต่ละประเทศเป็นสำคัญ

2.2.2 สมรรถวิสัยในการเก็บภาษีอากร (Taxable Capacity) เป็นขีดความสามารถในการจัดเก็บภาษีอากร ซึ่งขึ้นกับปัจจัยทางเศรษฐกิจที่มีอิทธิพลต่อความสามารถในการจัดเก็บภาษีอากรของรัฐบาล และความสามารถในการเสียภาษีอากรของหน่วยเศรษฐกิจปัจจัยสำคัญที่นักเศรษฐศาสตร์การคลัง ส่วนใหญ่ใช้เป็นตัวกำหนดสมรรถวิสัยในการเก็บภาษีอากรของประเทศ ได้แก่

2.2.2.1 สภาพการณ์ทางเศรษฐกิจซึ่งวัดโดยรายได้ประชาชาติหรือผลิตภัณฑ์ประชาชาติ เนื่องจากในยามเศรษฐกิจรุ่งเรืองการค้าขายตัวรัฐบาลย่อมสามารถจัดเก็บภาษีอากรได้เพิ่มขึ้น แม้ว่ารัฐบาลจะมีได้ปรับเปลี่ยนมาตรการทางด้านภาษีอากรเลย

2.2.2.2 ระดับของการพัฒนาประเทศซึ่งวัดโดยรายได้ต่อหัวของประชากรเมื่อประเทศพัฒนาไป รายได้ต่อหัวของประชากรย่อมสูงขึ้น รัฐบาลย่อมสามารถจัดเก็บภาษีอากรได้เพิ่มขึ้น ทั้งในแง่ของ ภาษีทางตรงและภาษีทางอ้อม เพราะว่าเมื่อประชาชนมีรายได้ต่อหัวสูงขึ้นความสามารถในการ บริโภคสินค้าและบริการต่าง ๆ ย่อมจะสูงขึ้น ภาษีทางอ้อมโดยเฉพาะภาษีการขายทั่วไปก็เก็บได้เพิ่มขึ้น

2.2.2.3 ระดับการเปิดประเทศหรือขนาดของภาคการค้าต่างประเทศ ซึ่งวัดโดยอัตราส่วนของสินค้าออกและหรือสินค้าเข้าต่อผลิตภัณฑ์ประชาชาติเบื้องต้นเนื่องจากภาคการค้าระหว่างประเทศเป็นแหล่งสำคัญแหล่งหนึ่งในการทำรายรับจากภาษีให้แก่รัฐบาล แม้ว่าจะมีการยกเว้นภาษีขาเข้าบาง ประเภทในกิจการที่ได้รับส่งเสริมการลงทุน

2.2.2.4 ระดับของการพัฒนาอุตสาหกรรมการพัฒนาเมือง และการพัฒนาพาณิชยกรรมของประเทศ หรือขั้นตอนการพัฒนาประเทศ ซึ่งวัดโดยอัตราส่วนรายได้จากภาคเกษตรกรรมต่อรายได้ทั้งหมด เนื่องจากสัดส่วนของภาคเกษตรกรรมเป็นภาคเศรษฐกิจหลักของประเทศ ในกระบวนการพัฒนาประเทศเมื่อมีการพัฒนามากขึ้นโครงสร้างของการผลิตจะเปลี่ยนแปลงจากการผลิตในภาคเกษตรกรรมไปเป็นการผลิตในภาคอุตสาหกรรมและอื่นๆ นั่นคือ สัดส่วนของภาคเกษตรกรรมจะลดลงเมื่อการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศได้ดำเนินไป ดังนั้นถ้าสัดส่วนของภาคเกษตรกรรมต่ำลงสมรรถวิสัยในการจัดเก็บภาษีของประเทศน่าจะสูงขึ้น เพราะการผลิตของประเทศเปลี่ยนจากการผลิตสินค้าเกษตรซึ่งมีมูลค่าเพิ่มตามไปเป็นการผลิตสินค้าอุตสาหกรรมและบริการ

อื่น ๆ อยู่ในข่ายที่จะต้องเสียภาษีมากขึ้น นอกจากปัจจัยสำคัญต่าง ๆ ดังกล่าวข้างต้น อาจคำนึงถึงตัวแปรทางด้านอัตราการเจริญเติบโตของประชากร และอัตราเงินเพื่อเพิ่มขึ้นอีกก็ได้ (Stotsky and Janet, 1997, p. 12) ได้ให้เหตุผลไว้ว่า สัดส่วนการค้ำระหว่างประเทศบ่งบอกว่าเศรษฐกิจในประเทศนั้นมีระดับการเปิดประเทศเพียงใดเป็นสิ่งที่ก่อให้เกิดกิจกรรมภายในประเทศสำหรับประเทศที่กำลังพัฒนาภาคการค้า ระหว่างประเทศนั้นโดยการจำกัดประเภทสินค้าที่มีการนำสินค้าเข้ามาในประเทศ เช่น เดียวกันกับสัดส่วนการนำเข้าและการส่งออกจึงมีผลต่อสัดส่วนรายได้ภาษี

2.2.3 ความพยายามในการเก็บภาษีอากร (Tax Effort) หมายถึงความสามารถของรัฐบาลในการเก็บภาษีเพื่อนำไปใช้จ่ายในการพัฒนาประเทศ เมื่อเปรียบเทียบกับความสามารถในการเสียภาษีของประชาชนในประเทศ โดยความสามารถของรัฐบาลจะแสดงออกมาในรูปของรายรับจากภาษีที่เก็บได้จริง ส่วนความสามารถในการเสียภาษีนั้น หมายถึง ความสามารถที่ประชาชนของประเทศซึ่งมีลักษณะทางเศรษฐกิจ สังคม การเมืองและอื่นๆ ที่กำหนดให้จะเสียภาษีให้แก่ประเทศได้ ซึ่งปัจจัยที่จะชี้ให้เห็นถึงความสามารถในการเสียภาษีมีหลายปัจจัย โดยทั่วไปแล้วเมื่อพิจารณาในแง่ของประเทศเป็นส่วนรวม รายได้ประชาชาติหรือผลิตภัณฑ์ประชาชาตินับว่าเป็นเครื่องบ่งชี้ความสามารถในการเสียภาษีของประชาชนในประเทศได้เป็นอย่างดี ดังนั้นความพยายามทางด้านภาษีอากรจึงหมายถึง อัตราส่วนระหว่างรายรับจากภาษีที่รัฐบาลเก็บได้จริงกับรายได้ประชาชาติหรือผลิตภัณฑ์ประชาชาติ

ชมเพลิน จันทรเรืองเพ็ญ และรัตนา สายคณิต (2524) กล่าวว่า การที่นักเศรษฐศาสตร์การคลังให้ความสนใจในเรื่องความพยายามทางด้านภาษีอากรเป็นอย่างมาก เนื่องจากความพยายามด้านภาษีอากรนั้นเป็นเครื่องมือที่เชื่อว่ารัฐบาลของแต่ละประเทศได้ใช้ความสามารถที่มีอยู่ในการจัดเก็บภาษีอากร เพื่อนำมาใช้จ่ายในการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศได้เต็มความสามารถในการเสียภาษีของประชาชนในประเทศนั้นๆ แล้วหรือไม่และยังอาจจะหมายถึงการวัดประสิทธิภาพในการเก็บภาษีอากรของรัฐบาลได้อีกด้วย โดยงานวิจัยของนักเศรษฐศาสตร์การคลังที่ทำการศึกษามักจะอยู่ในรูปของการศึกษาเปรียบเทียบความพยายามทางด้านภาษีอากรของประเทศกำลังพัฒนาต่าง ๆ ในระยะเวลาใดเวลาหนึ่งซึ่งผลจากการศึกษาจะทำให้สามารถทราบว่าแต่ละประเทศมีความพยายามทางด้านภาษีอากรสูงหรือรวมทั้งศึกษาการวางนโยบายภาษีของประเทศว่าประเทศนั้นๆ มีความสามารถที่จะเก็บภาษีอากรในระดับที่จำเป็นต่ออัตราการเจริญเติบโตของเศรษฐกิจตามเป้าหมายหรือไม่ ซึ่งหมายถึงความสามารถในการระดมทรัพยากรในประเทศ (การออมของประเทศทั้งภาคเอกชนและภาครัฐ) ให้ได้เพียงพอ ซึ่งเป็นแหล่งเงินทุนที่นำไปใช้ลงทุนได้ และในการวางแผนทางด้านการพัฒนาเศรษฐกิจและนโยบายทางเศรษฐกิจของประเทศ มักจะต้องเปรียบเทียบสถานภาพของประเทศตนเองกับประเทศอื่นๆ เพื่อใช้เป็นเครื่องประเมินการดำเนินนโยบายภายในประเทศ สำเร็จมากน้อยเพียงใดดังนั้นการที่มีการศึกษาพยายามทางด้านภาษีอากร

เปรียบเทียบไว้ก็มีประโยชน์ที่จะทำให้ผู้บริหารประเทศนำเอาไปใช้เพื่อการบริหารงานด้านการคลังของประเทศได้

วราพรณ ตั้งวานิชกพงษ์ (2551) กล่าวว่าความพยายามในการจัดเก็บภาษีอากรเป็นกระบวนการซึ่งเกิดจากความพยายามของรัฐบาลในการปรับโครงสร้างทางภาษี และการบริหารงานภาษีอากรให้มีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น ในการคำนวณหาค่าดัชนีความพยายามในการจัดเก็บภาษีอากรมุ่งที่จะนำไปใช้เปรียบเทียบผลการจัดเก็บภาษีอากรของรัฐบาล เพื่อพิจารณาว่าได้มีความพยายามในการจัดเก็บ ภาษีอากรมากน้อยเพียงใด และใช้วิเคราะห์ดูว่ารัฐบาลสามารถดึงเอาทรัพยากรจากระบบเศรษฐกิจ มาสู่ภาครัฐได้อย่างมีประสิทธิภาพหรือไม่เพียงใดความสามารถในการจัดเก็บภาษีเป็นความพยายามของรัฐบาล เพื่อให้ได้มาซึ่งรายได้ และใช้เข้าในการบริหารประเทศ เช่น เงินเดือน การก่อสร้างและสาธารณูปโภค ทั่วไป

จากข้อความข้างต้น สรุปว่า ความสามารถในการจัดเก็บภาษีมีความสำคัญมากต่อระบบเศรษฐกิจ เพราะมันเป็นรายได้ที่สำคัญในการบริหารประเทศ

2.3 แนวคิดเกี่ยวกับประสิทธิภาพในการจัดเก็บภาษี

หลักประสิทธิภาพ ระบบภาษีที่ดีควรเป็นระบบที่เสียค่าใช้จ่ายในการจัดเก็บน้อยที่สุดค่าใช้จ่ายในการจัดเก็บของรัฐบาลจะออกมาในรูปแบบของเงินเดือน ค่าอุปกรณ์ ค่าเครื่องใช้ต่างๆ ค่าใช้จ่ายของผู้เสียภาษี ได้แก่ ค่าเดินทาง ค่าจ้างพนักงานในการกรอกแบบภาษีและชำระภาษี ค่าใช้จ่ายในการจัดเก็บนับเป็นการสูญเสียไปทางเศรษฐกิจ เพราะการจัดเก็บภาษีเป็นเพียงการโอนทรัพยากรจากภาคเอกชนมาสู่ภาครัฐบาล โดยปกติภาษีอากรแต่ละประเภทจะก่อให้เกิดค่าใช้จ่ายแตกต่างกันเช่น ภาษีทางตรงจะเสียค่าใช้จ่ายสูงกว่าภาษีทางอ้อม เป็นต้นนอกจากนี้การปฏิบัติงานของหน่วยงานจัดเก็บภาษีจะต้องมีประสิทธิภาพ กล่าวคือ สามารถจัดเก็บภาษีจากผู้เสียภาษีได้อย่างทั่วถึงและเต็มเม็ดเต็มหน่วย อันจะส่งผลให้มีคนสมัครใจเสียภาษีมากขึ้น สร้างความเป็นธรรมระหว่างผู้เสียภาษีในระยะยาวจะทำให้ค่าใช้จ่ายในการจัดเก็บภาษีน้อยลงหลักการที่ดีในการเสียภาษีได้ถูกนำมาใช้อย่างกว้างขวางและเป็นแนวทางในการปฏิบัติจริง เพื่อให้แก่เจ้าพนักงาน และผู้เสียภาษี

คำว่า “ประสิทธิภาพ” (Efficiency) นักวิชาการหลายท่านได้ให้นิยามความหมายไว้ ดังต่อไปนี้
 ธงชัย สันติวงษ์ (2541, น. 198) ให้ความหมายของคำว่าประสิทธิภาพหมายถึงกิจกรรมด้านบริหารงานบุคคลที่เกี่ยวข้องกับวิธีการเช่น หน่วยงานพยายามที่กำหนดให้ทราบแน่ชัดว่าพนักงานของตนสามารถปฏิบัติได้มีประสิทธิภาพมากน้อยเพียงใด

อรัญ ธรรมโน (2548, น.41) ได้ให้ความหมายของประสิทธิภาพหมายถึง การดำเนินกิจการ (ไม่ว่าจะเป็นภาครัฐหรือภาคเอกชน) ทำอย่างดีที่สุดเป็นประโยชน์มากที่สุดตรงตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้และตรงตามระยะเวลาที่กำหนดไว้โดยใช้ทรัพยากรหรือวัตถุดิบน้อยที่สุด

ดิเรก ปัทมสิริวัฒน์ (2548, น.9) ได้ให้ความหมายของประสิทธิภาพขององค์กรเกี่ยวกับการวิเคราะห์ระหว่างผลผลิตหรือผลลัพธ์กับปัจจัยนำเข้า สะท้อนออกมาในรูปสัดส่วนหน่วยงานที่มีผลต่อปัจจัยนำเข้าสูงถือว่าประสิทธิภาพสูงในทางปฏิบัติมักใช้วิธีการเปรียบเทียบ กล่าวคือหาเกณฑ์มาตรฐานที่ดีหรือสังคมคาดหวังหน่วยงานที่ผ่านเกณฑ์ถือว่าเป็นชั้นแนวหน้า หรือส่วนหน่วยงานที่ต่ำกว่าเกณฑ์ถือว่าด้อยประสิทธิภาพ

ศิริวรรณ เสรีรัตน์ (2545, น.31) ได้กล่าวว่า ประสิทธิภาพเป็นวิธีการจัดการทรัพยากร เพื่อให้เกิดความสิ้นเปลืองน้อยที่สุดโดยสามารถบรรลุจุดมุ่งหมายโดยใช้ทรัพยากรต่ำสุด

ปนิษฐา รักธรรม (2548, น.14-15) ได้กล่าวว่า ประสิทธิภาพในความหมายของการจัดเก็บภาษีอากรที่มีประสิทธิภาพนั้น โดยคำนิยามของคำว่า “ประสิทธิภาพ (Efficiency)” ซึ่งเป็นคำสามัญนิยมใช้ในความหมายของลักษณะ “ทำงานดี” การทำงานมีประสิทธิภาพก็คือ การทำงานดี แต่ความหมายในทางเศรษฐศาสตร์แล้ว “ประสิทธิภาพ” หมายถึง สามารถบรรลุเป้าหมายให้ได้มากที่สุดเมื่อกำหนดระดับค่าใช้จ่ายมาให้แล้ว หรือการสามารถบรรลุเป้าหมายที่กำหนดให้ด้วยค่าใช้จ่ายที่ต่ำที่สุดดังนั้นประสิทธิภาพในการจัดเก็บภาษีอากรก็คือการจัดเก็บภาษีให้ได้เต็มเม็ดเต็มหน่วยหรือไม่มีการรั่วไหล โดยเสียค่าใช้จ่ายในการจัดเก็บภาษีอากรเปรียบเสมือนเป็นการใช้ปัจจัยการผลิตหรือทรัพยากรอย่างหนึ่งซึ่งถ้าใช้จ่ายมากเกินไปก็อาจได้รับประโยชน์น้อยกว่าเมื่อเทียบกรณีที่น่าไปใช้ประโยชน์ด้านอื่นนอกเหนือจากที่กล่าวมาการจัดเก็บภาษีที่มีประสิทธิภาพย่อมมีผลทางด้านต่างๆ เช่น สนับสนุนให้ระบบภาษีมีความเป็นธรรม รัฐมีรายได้มากขึ้น อันเป็นการลดภาษีการขาดดุลและการได้เงินพัฒนาหรือใช้จ่ายในด้านต่าง ๆ มากยิ่งขึ้น

ราณี อธิชัยกุล และเทพศักดิ์ บุญรัตพันธ์ (2541, น.6-7) ได้กล่าวว่า ประสิทธิภาพในการจัดเก็บภาษีอากร คือการจัดเก็บภาษีให้ได้เต็มเม็ดเต็มหน่วย หรือไม่มีการรั่วไหล โดยเสียค่าใช้จ่ายน้อยที่สุด ด้วยลักษณะความมีประสิทธิภาพของการจัดเก็บภาษีอากรมีความสำคัญเพราะค่าใช้จ่ายในการจัดเก็บภาษีอากรเปรียบเสมือนเป็นการใช้ปัจจัยการผลิตหรือทรัพยากรอย่างหนึ่ง ซึ่งถ้าใช้มากเกินไปอาจได้รับประโยชน์น้อยกว่าเมื่อเทียบกับกรณีที่น่าไปใช้ประโยชน์ด้านอื่นๆ ประสิทธิภาพในการจัดเก็บภาษีอากร มี 3 วิธี ดังนี้

1. วัดจากค่าใช้จ่ายในการจัดเก็บภาษี ตามทัศนะของ Smith and Adam (1776) เห็นว่าลักษณะภาษีอากรที่ดีควรจะยึดหลักประหยัดกล่าวคือมีค่าใช้จ่ายในการจัดเก็บภาษีต่ำไม่ใช่ว่าจัดเก็บภาษีได้มาก แต่มีค่าใช้จ่ายในการจัดเก็บภาษีเป็นจำนวนมาก เมื่อพิจารณาแล้วก็จะทำให้มีรายได้สุทธิจากการจัดเก็บภาษีลดลงก็เป็นสิ่งที่ทำไม่ดีต่อการจัดเก็บภาษี เนื่องจากค่าใช้จ่ายเกิดขึ้น

โดยไม่จำเป็นก็จะเป็นภาระแก่ประชาชน เนื่องจากภาษีที่จัดเก็บได้นำมาจากประชาชนเมื่อประชาชนเสียภาษี เพื่อนำมาเป็นค่าใช้จ่ายในการจัดเก็บภาษี ก็จะเป็นผลกระทบต่อราคาสินค้าที่สูงขึ้น อาจจะทำให้เกิดภาวะเงินเฟ้อที่ส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจโดยรวม นอกจากนี้การจัดเก็บภาษียังส่งผลต่อการเคลื่อนย้ายทรัพยากรจากเอกชนมาสู่ภาครัฐ

2. วัดจากค่าใช้จ่ายของผู้เสียภาษีในการปฏิบัติตามกฎหมาย ตามหลักการนี้จะยึดหลักว่าภาษีที่ดีมีประสิทธิภาพในการจัดเก็บภาษีสูง ควรเป็นภาษีที่ผู้เสียภาษีเสียค่าใช้จ่ายในการปฏิบัติตามกฎหมายกล่าวคือ ภาษีมีประสิทธิภาพควรเป็นภาษีที่ง่ายทั้งในแง่การทำความเข้าใจการให้บริการการเสียภาษี เนื่องจากระบบการจัดเก็บภาษีที่ยากจะทำให้ค่าใช้จ่ายในการเสียภาษีสูงขึ้น อาจจะต้องเสียค่าใช้จ่ายให้กับนายความหรือบริษัทที่รับจ้างในการจัดการด้านภาษี นั่นคือต้นทุนของผู้เสียภาษีสูงมากขึ้นซึ่งก็อาจจะมีราคาสินค้าสูงขึ้นได้

3. วัดจากรายได้ที่จัดเก็บได้จริงกับรายได้ที่ควรจะได้รับ คือเมื่อมีการเปรียบเทียบระหว่างรายได้ที่มีการจัดเก็บในระยะรอบเวลาหนึ่งกับรายได้ที่ควรจัดเก็บได้หรือเป้าหมายที่กำหนดไว้ การกำหนดเป้าหมายการจัดเก็บภาษีของหน่วยงานจัดเก็บภาษีของรัฐและระดับท้องถิ่นจะมีการกำหนดเป้าหมายการจัดเก็บภาษีที่ต่ำกว่าความเป็นจริงจึงทำให้หน่วยงานจัดเก็บมีประสิทธิภาพมากกว่า 100 % กล่าวคือ การกำหนดเป้าหมายการจัดเก็บภาษีในแต่ละช่วงเวลามักจะใช้อยุดการจัดเก็บของ 2 ปีที่แล้วเป็นฐานในการกำหนดเป้าหมายในการจัดเก็บภาษี

จรัส สุวรรณมาลา (2541, น.12) ได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับตัวชี้วัดประสิทธิภาพในการจัดเก็บภาษีอากรดังนี้

1. วัดจากค่าใช้จ่ายของหน่วยงานที่ใช้ในการจัดเก็บภาษี (Cost of Collection) ประสิทธิภาพในการจัดเก็บภาษีโดยใช้อัตราร้อยละของงบประมาณรายจ่ายที่หน่วยงานของรัฐใช้ไปในการจัดเก็บภาษีต่อรายได้จากภาษีที่จัดเก็บได้โดยหลักการแล้วอัตราส่วนต้นทุนการจัดเก็บยิ่งต่ำมากเท่าใดแสดงว่าการจัดเก็บภาษีมีประสิทธิภาพมากขึ้นเท่านั้น

2. วัดจากค่าใช้จ่ายของผู้เสียภาษีในการปฏิบัติตามกฎหมาย (Compliance Cost) ค่าใช้จ่ายของบุคคลหรือหน่วยงานอื่นๆ ที่เกิดขึ้นอันเนื่องมาจากการจัดเก็บภาษี ค่าใช้จ่ายประเภทนี้มักจะไม่ได้ประเมินอย่างจริงจังมากนัก อย่างไรก็ตาม โดยหลักการแล้วค่าใช้จ่ายประเภทแรกกับประเภทที่สองนี้มีความเกี่ยวข้องกันอย่างใกล้ชิด

3. การอำนวยความสะดวกแก่ผู้เสียภาษีคือกระบวนการจัดเก็บภาษีของรัฐจะต้องไม่สร้างความไม่สะดวก ความไม่พอใจ การเสียเวลาของผู้เสียภาษีที่จะต้องปฏิบัติตามกฎหมายบ้านเมือง แม้ว่าต้นทุนประเภทนี้อาจไม่สามารถประเมินค่าเป็นตัวเลขได้แต่ก็มีความสำคัญต่อประสิทธิภาพของการบริหารการจัดเก็บภาษีอย่างมาก การประเมินประสิทธิภาพในการบริหารการจัดเก็บภาษีจะต้อง

พิจารณาต้นทุนการจัดเก็บทั้งสามประเภทรวมกัน ระบบการจัดเก็บภาษีที่มีประสิทธิภาพจะต้องมีต้นทุนการจัดเก็บทั้งสามประเภทย่อยที่สุด

วีระศักดิ์ เครือเทพ (2548, น. 268-270) ได้กล่าวว่าการวัดประสิทธิภาพในการจัดเก็บภาษี หมายถึง การประเมินต้นทุนหรือค่าใช้จ่ายในการจัดเก็บภาษีอากร โดยทั่วไปต้นทุนค่าใช้จ่ายของการจัดเก็บภาษีอากรประกอบด้วย 2 ส่วน ดังนี้

1. ค่าใช้จ่ายของหน่วยจัดเก็บภาษีที่ไม่ใช่ในการจัดเก็บภาษีคือค่าใช้จ่ายของหน่วยงานจัดเก็บภาษีที่ใช้ในการดำเนินการจัดเก็บภาษีอากรแต่ละประเภท ในการวัดประสิทธิภาพของค่าใช้จ่ายประเภทนี้ได้พิจารณาจากอัตราส่วนร้อยละของค่าใช้จ่ายที่หน่วยงานของรัฐใช้ไปในการจัดเก็บภาษีอากรต่อรายได้จากภาษีอากรที่จัดเก็บได้และค่าใช้จ่ายในการจัดเก็บต่อจำนวนเจ้าหน้าที่เป็นต้นโดยหลักการแล้วหากอัตราค่าใช้จ่ายในการจัดเก็บภาษีต่อรายได้ภาษียิ่งต่ำมากเท่าใดย่อมหมายความว่า การจัดเก็บภาษีอากรมีประสิทธิภาพมากเท่านั้น

2. ค่าใช้จ่ายของบุคคลหรือองค์การที่เกิดขึ้นอันเนื่องมาจากการจัดเก็บภาษีคือ ค่าใช้จ่ายต่างๆ ของผู้มีหน้าที่เสียภาษีอากรที่ต้องเสียไป เพื่อการเสียภาษีอากรตามที่กฎหมายกำหนด ทั้งนี้ค่าใช้จ่ายประเภทนี้ไม่นับรวมเงินภาษีอากรที่จ่ายไป ค่าใช้จ่ายประเภทนี้ได้แก่ ค่าจ้างที่ปรึกษา กฎหมาย ค่าเดินทางไปเสียภาษีอากร ค่าใช้จ่ายในการรวบรวมเอกสารเพื่อเสียภาษี นอกจากนี้ ค่าใช้จ่ายดังกล่าวรวมถึงค่าใช้จ่ายทางอ้อมที่เกิดขึ้นอันเนื่องมาจากความไม่สะดวกความไม่พอใจค่าเสียเวลาหรือค่าเสียโอกาสของประชาชนที่จะต้องเสียภาษีอากรตามกฎหมายด้วยเช่นกัน

นอกจากนั้นยังกล่าวถึงการจัดเก็บภาษีให้ได้อย่างเต็มเม็ดเต็มหน่วย ระบบบริหารการจัดเก็บภาษีอากรควรมีลักษณะดังต่อไปนี้

1. ระบบภาษีและการจัดเก็บต้องไม่ซับซ้อนตามปกติการซับซ้อนของระบบภาษีก่อให้เกิดค่าใช้จ่ายในการบริหารระบบที่สูง เนื่องจากระบบภาษีอากรที่ซับซ้อนต้องใช้ข้อมูลจำนวนมากต้องใช้บุคลากรที่มีความเข้าใจเฉพาะด้านในการปฏิบัติงานเพิ่มขึ้น ต้องมีเครื่องมือตรวจสอบในการติดตามผลการจัดเก็บที่ซับซ้อนตามไปด้วย และส่งผลให้ทรัพยากรที่ใช้จ่ายในการบริหารระบบจัดเก็บภาษีอากรเพิ่มมากขึ้นนอกจากนี้ระบบภาษีอากรที่ซับซ้อนยังก่อให้เกิดความสับสนแก่ประชาชนผู้มีหน้าที่เสียภาษีอากร ต้นทุนในการดำเนินการเสียภาษีของประชาชนอาจเพิ่มขึ้นและโอกาสที่ประชาชนจะยินยอมเสียภาษีด้วยความสมัครใจซึ่งอาจมีลดลง และในที่สุดอาจส่งผลให้จำนวนเงินภาษีอากรและประสิทธิผลการจัดเก็บลดลงได้

2. บ่อยครั้งในการเปลี่ยนแปลงนโยบายภาษีหรือวิธีการบริหารการจัดเก็บภาษีตามปกติ หากมาตรการทางภาษีไม่เปลี่ยนแปลงมากนัก ย่อมทำให้ระบบการจัดเก็บภาษีอากรมีความแน่นอนและเอื้อต่อการทำความเข้าใจทั้งของเจ้าพนักงานที่ปฏิบัติงานจัดเก็บภาษีต่อประชาชนผู้เสียภาษี อย่างไรก็ตาม หากนโยบายภาษีอากรหรือมาตรการต่างๆ มีการเปลี่ยนแปลงอยู่บ่อยครั้งย่อมทำให้

ประชาชนและเจ้าพนักงานเกิดความสับสนและเข้าใจผิดได้ และอาจนำไปสู่ความผิดพลาดในการจัดเก็บภาษีหรือในการยินยอมเสียภาษีตามกฎหมาย ในที่สุดย่อมส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการจัดเก็บภาษีอากรได้เช่นกัน

3. รวมระบบจัดเก็บภาษีเข้าด้วยกัน การรวมระบบจัดเก็บภาษีหลายประเภทเข้าด้วยกัน และดำเนินการบริหารจัดการจัดเก็บเพียงหน่วยงานเดียวอาจก่อให้เกิดข้อดีหลายประการ ประการแรกภาษีบางประเภทมีขั้นตอนในการบริหารจัดการเก็บคล้ายคลึงกันหรืออาศัยฐานข้อมูลอันเดียวกันอาจก่อให้เกิดการประหยัดในการดำเนินการอันเนื่องมาจากการลดจำนวนพนักงาน การลดค่าใช้จ่ายในการลงทุนระบบงานและระบบข้อมูลภาษี หรือลดการปฏิบัติงานที่มีลักษณะซ้ำซ้อนกัน เป็นต้น ประการที่สอง อาจช่วยเพิ่มความชำนาญหรือความเชี่ยวชาญในการดำเนินการของเจ้าหน้าที่และหน่วยงานซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อการบริหารจัดการจัดเก็บภาษี ประการที่สาม การรวมรวบระบบการบริหารจัดเก็บภาษีหลายประการโดยหน่วยงานเดียวอาจทำให้เกิดข้อมูลในการในการจัดเก็บภาษีที่สมบูรณ์มากขึ้นและอาจทำให้การตรวจสอบการหลีกเลี่ยงการเสียภาษีหรือหลบหนีการเสียภาษีและประการสุดท้าย อาจเพิ่มความสะดวกในการชำระภาษีหลายประเภทของประชาชนให้รวมอยู่จุดเดียวกันอันจะช่วยเพิ่มอัตราการเสียภาษีได้

4. มีการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารการจัดเก็บภาษีอากรตามความเหมาะสมเพื่อช่วยเพิ่มประสิทธิผลของการจัดเก็บภาษีให้ครบถ้วนตามเป้าหมายที่ได้ประมาณการ ซึ่งความก้าวหน้าในการนำเทคโนโลยีมาใช้ในระบบจัดเก็บภาษีย่อมช่วยเพิ่มความสะดวกรวดเร็วในการชำระภาษี การบันทึกข้อมูล การตรวจสอบและการวิเคราะห์รายงานผลการจัดเก็บ ทั้งนี้การนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการบริหารจัดการเก็บภาษีถูกประยุกต์ใช้ในขั้นตอนการบริหารจัดเก็บภาษีทุกขั้นตอนเพื่อประสิทธิผลสูงสุดในการจัดเก็บภาษีการศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลระบบการบริหารการจัดเก็บภาษีควรกระทำอย่างละเอียดรอบคอบ เพื่อจะได้เลือกใช้เทคโนโลยีสารสนเทศที่เหมาะสมกับการเพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผลของหน่วยงานที่จัดเก็บรายได้ได้ตามต้องการ

5. พัฒนาระบบตรวจสอบติดตามผู้มาเสียภาษีให้ถูกต้องครบถ้วนตามที่กฎหมายกำหนดการปฏิบัติหน้าที่การเสียภาษีของประชาชนที่ถูกต้องเกิดได้หลายวิธี เช่นระบบฐานข้อมูล ผู้มีหน้าที่เสียภาษีไม่ครอบคลุมหรือไม่ทันสมัย ส่งผลให้ประชาชนบางรายไม่ถูกตรวจสอบจากระบบไม่อยู่ในข่ายต้องเสียภาษีหรือเสียภาษีน้อยกว่าความเป็นจริง เป็นต้นการตรวจสอบเหล่านี้อาจกระทำได้ตั้งแต่การพัฒนาระบบภาษีฐานข้อมูลภาษีให้ครบถ้วนและทันสมัย ครอบคลุมกิจกรรมทางเศรษฐกิจประเภทต่างๆที่ต้องเสียภาษีให้ภาครัฐโดยไม่เกิดการหลบเลี่ยงไม่แจ้งภาระภาษีให้แก่รัฐบาล รวมไปถึงการพัฒนารูปแบบความครอบคลุมและความถี่ในการตรวจสอบข้อมูลต่างๆและบทลงโทษอย่างจริงจังหากมีการตรวจสอบพบถึงการปฏิบัติผิดพลาดในการเสียภาษี เป็นต้น

6. พัฒนาศักยภาพบุคลากรหน่วยงานและการประสานงานระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในกระบวนการจัดเก็บภาษี การที่หน่วยงานจัดเก็บภาษีอากรปฏิบัติงานได้ประสบผลสำเร็จขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายประการ ได้แก่ ความเชี่ยวชาญของบุคลากร การออกแบบหน่วยงานภายในสำหรับการจัดเก็บภาษี และการประสานงานระหว่างหน่วยงาน หากบุคลากรที่ปฏิบัติงานมีความเชี่ยวชาญและปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์และรับผิดชอบ ย่อมมีส่วนช่วยในความสำเร็จในการจัดเก็บภาษีอากรได้ ส่วนการออกแบบระบบการทำงานภายในและการประสานงานระหว่างหน่วยงานที่ก่อให้เกิดการบูรณาการในการทำงานและการแลกเปลี่ยนข้อมูลย่อมมีส่วนเพิ่มความสำเร็จในการจัดเก็บภาษีอากรเช่นกันนอกจากความเป็นอิสระในการปฏิบัติหน้าที่ของหน่วยงานจัดเก็บภาษีที่มีส่วนเพิ่มผลสำเร็จ ในการปฏิบัติงานเช่นเดียวกัน ตามปกติการจัดเก็บภาษีย่อมขึ้นอยู่กับสภาพแวดล้อมทางสังคม เศรษฐกิจและการเมือง หากการปฏิบัติงานของหน่วยงานจัดเก็บภาษีมีความคล่องตัวสามารถปรับเปลี่ยนมาตรการในการบริหารงานได้อย่างสอดคล้องเหมาะสมเพื่อสภาพแวดล้อมต่าง ๆ เปลี่ยนแปลงไปย่อมมีส่วนเพิ่มความสำเร็จในการปฏิบัติงานด้วยเช่นกัน

7. พัฒนาระบบข้อมูลข่าวสารความรู้และการประชาสัมพันธ์การเสียภาษีอากร ให้แก่ประชาชนได้อย่างกว้างขวางย่อมมีส่วนในการสร้างความเข้าใจในการเสียภาษีให้แก่ประชาชน โดยทั่วไปและมีส่วนในการเพิ่มโอกาสที่ประชาชนยินยอมปฏิบัติตามภาษีในการเสียภาษีอากร ให้ถูกต้องและครบถ้วน ทั้งนี้การให้ความรู้แก่ประชาชนเช่นนี้อาจรวมถึงข้อมูลเกี่ยวกับบทลงโทษและโอกาสที่จะถูกตรวจสอบจากรัฐหากประชาชนไม่เสียภาษีตามกฎหมายให้ถูกต้องครบถ้วนในกำหนดระยะเวลา เพื่อให้ประชาชนทั่วไปเกิดความเกรงกลัวที่จะถูกลงโทษหากไม่ปฏิบัติตามกฎหมายภาษีอากรที่ถูกต้อง การดำเนินการเช่นนี้ย่อมมีส่วนช่วยในการเพิ่มประสิทธิผลการจัดเก็บรายได้ของรัฐบาล

วีระศักดิ์ เครือเทพ (2548, น.268) ได้กล่าวว่า การวัดประสิทธิภาพในการจัดเก็บภาษี หมายถึง การประเมินต้นทุนหรือค่าใช้จ่ายในการจัดเก็บภาษีอากร โดยทั่วไปต้นทุนค่าใช้จ่ายของการจัดเก็บภาษีอากรประกอบด้วย 2 ส่วน ดังนี้

1. ค่าใช้จ่ายของหน่วยจัดเก็บภาษีที่ใช้ไปในการจัดเก็บภาษี คือ ค่าใช้จ่ายของหน่วยงานจัดเก็บภาษีที่ใช้ในการดำเนินการจัดเก็บภาษีอากรแต่ละประเภท การวัดประสิทธิภาพของใช้จ่ายประเภทนี้จะพิจารณาจากอัตราส่วนร้อยละของค่าใช้จ่ายที่หน่วยงานของรัฐใช้ไปในการจัดเก็บภาษีอากรต่อรายได้จากภาษีอากรที่จัดเก็บได้ ค่าใช้จ่ายในการจัดเก็บต่อจำนวนเจ้าหน้าที่เป็นต้น โดยหลักการแล้ว หากอัตราค่าใช้จ่ายในการจัดเก็บภาษีต่อรายได้ภาษียิ่งต่ำมากเท่าใดย่อมหมายความว่า การจัดเก็บภาษีอากรมีประสิทธิภาพมากเท่านั้น

2. ค่าใช้จ่ายของบุคคล หรือองค์กรที่เกิดขึ้นเนื่องมาจากการจัดเก็บภาษี คือ ค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ของผู้มีหน้าที่เสียภาษีอากรที่ต้องเสียไป เพื่อการเสียภาษีอากรตามที่กฎหมายกำหนด ทั้งนี้ ค่าใช้จ่ายประเภทนี้ไม่นับรวมเงินภาษีอากรที่จ่ายไป ค่าใช้จ่ายประเภทนี้ ได้แก่ ค่าจ้างที่ปรึกษา

กฎหมาย ค่าเดินทางไปเสียภาษีอากร ค่าใช้จ่ายในการรวบรวมเอกสารเพื่อเสียภาษี และนอกจากนี้ ค่าใช้จ่ายดังกล่าวรวมถึงค่าใช้จ่ายทางอ้อมที่เกิดขึ้นอันเนื่องมาจากความไม่สะดวก ความไม่พอใจ ค่าเสียเวลาหรือค่าเสียโอกาสของประชาชนที่จะต้องเสียภาษีอากรตามกฎหมายด้วยเช่นกันภาษี โรงเรือนและที่ดิน หมายถึง ภาษีที่จัดเก็บจากโรงเรือน หรือสิ่งปลูกสร้างอย่างอื่น ๆ กับที่ดินที่ใช้ ประโยชน์ต่อเนื่องไปกับโรงเรือนหรือสิ่งปลูกสร้างนั้น (กรมการปกครอง, 2552, น.115)

จากแนวคิดข้างต้นสรุปได้ว่า การจัดเก็บภาษีที่มีประสิทธิภาพต้องประเมินด้วยค่าใช้จ่ายในการ จัดเก็บภาษีได้มากน้อยเพียงใด

2.4 กฎหมายภาษี ฉบับปรับปรุง เลขที่ 04/95/สพข

ภาษีที่เรียกเก็บจากการดำเนินธุรกิจและนำเข้าสินค้าในสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชน ลาวตามกฎหมายภาษีของ สปป. เลขที่ 04/94 ลงวันที่18/07/1994 และกฎหมายสรรพากร เลขที่ 04/95/สพข ลงวันที่ 14/10/1995 กำหนดวิธีการและอัตราการเก็บภาษีนำเข้าภาษีสรรพสามิตและ ภาษีมูลค่าเพิ่ม ดังนี้(กรมการปกครอง, 2552)

2.4.1 ภาษีศุลกากร

ลาวได้ประกาศอัตราภาษีขาเข้าเมื่อวันที่ 13 กุมภาพันธ์ 2539 สำหรับสินค้าขาเข้าจำนวน 3,552 รายการ แบ่งการจัดเก็บตามประเภทสินค้าได้ดังนี้

2.4.1.1 สินค้าอุปโภคที่จำเป็นต่อการครองชีพและสินค้าทั่วไป เช่น อาหาร ของใช้ ประจำวัน เครื่องใช้ไฟฟ้า น้ำมันเชื้อเพลิงมี 6 อัตรา คือ ร้อยละ 5, 10, 15, 20, 30, และ 40

2.4.1.2 ยานพาหนะ มี 5 อัตรา คือ ร้อยละ 50, 60, 80, 100 และ 150

2.4.1.3 บุหรี่เสียภาษีร้อยละ 60

2.4.1.4 เหล็กและเบียร์เสียภาษีร้อยละ 80

2.4.2 ภาษีสรรพสามิต (Excise Tax)

เรียกเก็บจากตัวสินค้าโดยกำหนดให้เก็บสินค้าประเภทต่างๆ ดังนี้

2.4.2.1 มั่นเชื้อเพลิง

1) น้ำมันเบนซินพิเศษ 23%

2) น้ำมันเบนซินธรรมดา 20%

3) น้ำมันดีเซล 10%

4) น้ำมันเครื่องบิน 10%

5) น้ำมันเครื่อง น้ำมันไฮดรอลิก น้ำมันหล่อลื่น น้ำมันเบรค 2%

2.4.2.2 แอลกอฮอล์หรือเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์

- 1) แอลกอฮอล์หรือเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ตั้งแต่ 90 ดีกรีขึ้นไป เสีย 40%
- 2) เบียร์เหล้า ไวน์และเครื่องดื่มอื่นๆ ที่มีแอลกอฮอล์ต่ำกว่า 90 ดีกรีเสีย 30% น้ำอัดลมและเครื่องดื่มบำรุงกำลัง เสีย 20% บุหรี่สำเร็จรูปเป็นเส้น เป็นซอง ซิการ์เสีย 30%
- 3) น้ำหอม และเครื่องสำอาง เสีย 10%
- 4) ไฟและเครื่องประเภทคล้ายเคียง พลุดอกไม้ไฟ เสีย 50%

2.4.3 ภาษีการบริโภค (Consumer Tax)

เรียกเก็บจากผู้บริโภค คล้ายกับ VAT ของไทยซึ่งมี 4 อัตรา คือ 3% 5% 10% และเพิ่มเติม อัตราภาษีสรรพสามิตเฉพาะสินค้าฟุ่มเฟือยหมวดยานพาหนะ เบียร์บุหรี่เครื่องใช้ไฟฟ้า สรุปดังนี้

2.4.3.1 กลุ่มสินค้าที่ลดอัตราภาษีนำเข้าสินค้าที่มีอัตราภาษีนำเข้าสูงกว่า 40% ให้เหลือ 40% และเก็บภาษีสรรพสามิตแทนการลดภาษีนำเข้า จากสินค้าในหมวดยานพาหนะจำนวน 18 รายการในอัตรา 12% 14% 19% 30% 51% 60% และ 90%

2.4.3.2 กลุ่มสินค้าที่ลดอัตราภาษีนำเข้าสินค้าที่มีอัตราภาษีนำเข้าสูงกว่า 40% เหลือ 40% และเก็บภาษีสรรพสามิตเท่าเดิม ในสินค้า 3 รายการ ได้แก่ ซิการ์ บุหรี่ เบียร์

2.4.3.3 กลุ่มสินค้าที่มีอัตราภาษีนำเข้าคงเดิม และเก็บภาษีสรรพสามิตเพิ่มเติมจากสินค้าในหมวดเครื่องใช้ไฟฟ้า และกล้องถ่ายรูป รวมจำนวน 18 รายการ ในอัตรา 5% จากเดิมที่ไม่ต้องเสียภาษีสรรพสามิต

2.4.4 ภาษีการค้า

ในการจัดเก็บภาษีการค้าจะเก็บตามชนิดของสินค้าโดยจะชำระที่ด่านศุลกากรเช่นเดียวกับที่ชำระภาษีศุลกากร ซึ่งคำนวณจากราคา CIF (Cost, Insurance and Freight) ของสินค้าตามที่แจ้งรวมภาษีศุลกากรสำหรับสินค้านำเข้าในลักษณะขายส่ง ณ จุดขาย ผู้ขายส่งจะแจ้งและชำระภาษีเดือนละครั้ง ตามชนิดของสินค้า คือ ร้อยละ 3, 5, 10, 15 และร้อยละ 20 ตามลำดับสำหรับผู้นำเข้าเพื่อขายต่อหรือเพื่อผลิตต่อจะได้รับการคืนภาษี

2.4.5 การชำระภาษีเงินได้

ผู้ประกอบการที่มีรายได้เกิดขึ้นในสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวมีหน้าที่ที่ต้องยื่นเสียภาษีดังต่อไปนี้

2.4.5.1 การลงทุนโดยใช้เงินทุนจากต่างประเทศต้องเสียภาษีเงินได้ประจำปีให้แก่รัฐบาลสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ในอัตราคงที่เท่ากับร้อยละ 20

2.4.5.2 การชำระภาษีในรูปแบบของค่าอากร ค่าธรรมเนียมตามที่กฎหมายกำหนด

2.4.5.3 การลงทุนจากต่างประเทศ ด้านการสำรวจทรัพยากรธรรมชาติ และการสำรวจแหล่งพลังงาน การเสียภาษีเงินได้สำหรับการลงทุนดังกล่าวนี้ควรจะดำเนินการตามข้อตกลงที่มีขึ้นระหว่างผู้ลงทุนชาวต่างประเทศ และรัฐบาลสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

2.4.6 การชำระภาษีขาเข้า

สำหรับการนำเข้าเครื่องจักรอุปกรณ์การผลิตสินค้าอะไหล่เครื่องยนต์และวัตถุดิบเพื่อผลิตสินค้า ซึ่งเป็นการนำเข้าตามโครงการลงทุนเพื่อผลิตสินค้า โดยที่อัตราภาษีขาเข้าในกรณีนี้เท่ากับร้อยละ 1.0 ของมูลค่านำเข้า

2.4.6.1 การนำเข้าวัตถุดิบและส่วนประกอบสินค้าโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อผลิตเป็นสินค้าสำหรับการส่งออกได้รับการยกเว้นภาษีขาเข้า

2.4.6.2 สินค้าสำเร็จรูปที่ผลิตขึ้นเพื่อการส่งออกได้รับการยกเว้นภาษีขาออก

2.4.6.3 การนำเข้าวัตถุดิบและส่วนประกอบสินค้าโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อผลิตสินค้าทดแทนการนำเข้า จะได้รับการลดภาษีขาเข้าเป็นกรณีพิเศษ ซึ่งขึ้นอยู่กับนโยบายของรัฐบาล

2.4.6.4 การให้สิทธิพิเศษและผลตอบแทนเพิ่มเติมจากรัฐบาล ซึ่งอาจจะรวมถึงการลดอัตราภาษีหรือการยกเว้นภาษีขาเข้า สำหรับวัตถุดิบเพื่อการผลิต ถ้าหากว่าเป็นการลงทุนขนาดใหญ่ และมีผลกระทบอย่างมีนัยสำคัญต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

2.4.6.5 การเก็บรักษาเงินทุนสำรองโดยจัดเก็บเงินกำไรสุทธิที่เกิดขึ้นหลังจากชำระภาษีประจำปีแล้ว เพื่อใช้ในการพัฒนาและปรับปรุงประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของธุรกิจ

2.4.7 การเก็บภาษีนำเข้าเพิ่มเติม (Special Tariff)

2.4.7.1 สินค้านำเข้าต้องเสียภาษีต่อไปนี้ก่อนที่จะได้รับอนุญาตให้นำเข้า

1) General imported goods : import duty+turnover tax.

2) Luxury goods: import duty+exciseTax+turnover tax

3) สินค้าข้างต้นต้องจ่าย profit tax เพิ่มเติมจากข้างต้น

2.4.7.2 อัตราภาษีนำเข้าที่เรียกเก็บสรุปได้ดังนี้

1) 40% สำหรับสินค้าแอลกอฮอล์บุหรี่ยักรยานยนต์ขนาดกระบอกสูบมากกว่า 50 cc รถยนต์ขนส่งน้ำหนักมากกว่า 5 ตัน รถยนต์ทั่วไป

2) 30% สำหรับจักรยานยนต์ขนาดกระบอกสูบไม่เกิน 50 cc รถยนต์ขนส่งน้ำหนักไม่เกิน 5 ตัน

3) 10-20% สำหรับอุปกรณ์ไฟฟ้า

4) 10% สำหรับเครื่องจักร อาหารแปรรูป ทั้งนี้โดยใช้กฎหมายภาษีที่ออกโดย

สภาแห่งชาติลาว

2.4.8 การให้สิทธิพิเศษทางภาษีศุลกากร ASEAN: Integration System of Preference (AISP)

การให้สิทธิพิเศษทางภาษีศุลกากร (ASEAN : Integration System of Preference (AISP) แก่ประเทศสมาชิกใหม่อาเซียน สำหรับราชอาณาจักรกัมพูชา สหภาพพม่า และสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ภายใต้ยุทธศาสตร์ความร่วมมือทางเศรษฐกิจอิระวดี-แม่โขง (Ayeyawady - Chao Phraya - Mekong Economic Cooperation Strategy: ACMECS) ประเทศไทย โดยกระทรวงการคลังได้ประกาศยกเว้นอากรและการลดอัตราอากรศุลกากรเมื่อวันที่ 31 ธันวาคม 2549 เพื่อลดภาษีในรายการสินค้านำเข้า 25 รายการ ให้ลดลงเหลือ 0% และลดลงเหลือ 5 % จำนวน 82 รายการ รวม 307 รายการ ซึ่งรวมทั้งสินค้าในลักษณะ One Way Free Trade ได้แก่ ถั่วเหลืองข้าวโพดหวาน ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ละหุ่ง ถั่วลิสง มันฝรั่ง เมล็ดมะม่วงหิมพานต์ ไม้ยูคาลิปตัส และลูกเดือย โดยมีเงื่อนไขจะต้องนำเข้าภายใต้กฎว่าด้วยแหล่งกำเนิดสินค้าและใช้หลักเกณฑ์ควบคุมของ AISP ซึ่งรายการสินค้าที่แนบท้ายเหล่านี้สามารถเปลี่ยนแปลงได้ทุกปีตามคำขอของฝ่ายสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

2.4.9 การมอบอำนาจให้แผนกการค้าแขวงเป็นผู้ออกใบรับรองแหล่งกำเนิดสินค้า (Form D และ AISP)

กระทรวงการค้า โดยมอบอำนาจให้แผนกการค้าแขวง เป็นผู้คุ้มครองและออกใบรับรองแหล่งกำเนิดสินค้า (Form D และ AISP) สำหรับสินค้าที่ผลิตได้อยู่ภายในประเทศ เพื่อเป็นการอำนวยความสะดวกให้แก่หน่วยงานธุรกิจในการส่งออกสินค้า จึงมอบหมายให้แขวงต่างๆ จำนวน 14 แขวง ได้แก่ แขวงหัวพัน เชียงขวาง หลวงพระบาง บ่อแก้ว ไชยะบุรีอุดมไชย หลวงน้ำทา เวียงจันทน์ บอลิคำไซ คำม่วน สะหวันนะเขต จำปาสัก สาละวัน และเซกอง

2.4.10 มาตรการทางการค้า

2.4.10.1 สินค้าที่ห้ามการนำเข้า

- 1) วัตถุระเบิด, อาวุธ และพาหนะรับใช้สงคราม
- 2) วัตถุเคมีชนิดต่างๆ ที่สามารถนำไปพัฒนาเป็นวัตถุระเบิด, อาวุธ และพาหนะรับใช้สงคราม
- 3) ยาเสพติดทุกชนิด
- 4) สินค้ามอมเมาอันเป็นผลกระทบต่อวัฒนธรรม และจารีตประเพณีอันดีงามของชาติ
- 5) สิ่งเศษเหลือจากการผลิตอุตสาหกรรม และเคมีภัณฑ์ที่เป็นอันตรายต่อชีวิต และสิ่งแวดล้อม
- 6) วัตถุโบราณและปูชนียวัตถุ

7) อาหาร ยารักษาโรค และผลิตภัณฑ์การแพทย์ที่ต้องห้ามจากแผนกการที่เกี่ยวข้อง

8) สัตว์ป่า สัตว์น้ำ และชิ้นส่วนของสัตว์ดังกล่าวที่ต้องห้ามตามกฎหมายภายใน และตามสัญญาที่รัฐบาลแห่งสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ได้ลงรายชื่อรองรับเพื่ออนุรักษ์ไว้กับนานาชาติ

9) รถทุกประเภทที่ใช้พวงมาลัยเบื้องขวา

10) สินค้าเครื่องเล่นของเด็กที่มีผลกระทบต่อทัศนคติ การเจริญ ความปลอดภัยของเด็กความเรียบร้อยและความสงบของสังคม

11) ผลิตภัณฑ์ทางด้านวรรณกรรม สิ่งพิมพ์ลามกอนาจาร และอื่นๆ ที่มีลักษณะต่อต้าน

12) สินค้ามือสอง (Secondhand Goods) ที่รัฐบาลห้าม

13) วัตถุอุปกรณ์การพิมพ์ธนบัตร

14) ยาปราบศัตรูพืชที่เป็นอันตราย ซึ่งหวงห้ามโดยแผนกการที่เกี่ยวข้อง

2.4.10.2 สินค้าห้ามการส่งออก

1) วัตถุระเบิด, อาวุธ และพาหนะรับใช้สงคราม

2) ชาติเคมีชนิดต่างๆ ที่สามารถนำไปพัฒนาเป็นวัตถุระเบิด อาวุธ และพาหนะรับใช้สงคราม

3) ยาเสพติดทุกชนิด

4) วัตถุโบราณและปูชนียวัตถุ

5) สัตว์ป่า สัตว์น้ำ และชิ้นส่วนของสัตว์ดังกล่าว ที่ต้องห้ามตามกฎหมายภายใน และตามสัญญาที่รัฐบาลแห่งสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวได้ลงรายชื่อรองรับเพื่ออนุรักษ์ไว้กับนานาชาติ

6) ไม้ท่อนทุกชนิด ไม้กิ่งแปรรูป ไม้เลื้อย

7) จันทิ และชัน

8) ชีเจีย

9) วัตถุอุปกรณ์การพิมพ์ธนบัตร

ซึ่งบรรดาระเบียบและกฎหมายเกี่ยวข้องกับการจัดเก็บภาษีล้วนแต่เป็นแนวทางในการปฏิบัติ หน้าที่ของพนักงานและผู้เสียภาษีเป็นอย่างดี

สรุปได้ว่ากฎหมายภาษี ฉบับปรับปรุง เลขที่ 04/95/สพช มีความถูกต้องและครบถ้วน ซึ่งสามารถนำไปใช้ให้เกิดผลดี

2.5 กองคุ้มครองภาษี สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

2.5.1 กองคุ้มครองภาษี สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

เป็นหน่วยงานของรัฐสังกัดกระทรวงการคลัง มีพื้นที่ความรับผิดชอบรวม 7 กอง ดังนี้

ตารางที่ 2.1

กองคุ้มครองภาษี สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว และพื้นที่รับผิดชอบ

กองคุ้มครองภาษีสปป.ลาว	พื้นที่ความรับผิดชอบ
กองคุ้มครองภาษี 1	แขวง หลวงน้ำทา และ แขวงบ่อแก้ว
กองคุ้มครองภาษี 2	แขวงฝ่งสาตี และ แขวงอุดมไซ
กองคุ้มครองภาษี 3	แขวงไชยะบูลี และ แขวงหลวงพระบาง
กองคุ้มครองภาษี 4	แขวงเชียงขวาง และแขวงหัวพัน
กองคุ้มครองภาษี 5	นະຄອນหลวงเวียงจັນ แขวงเวียงจัน แขวงไซสมบูน
กองคุ้มครองภาษี 6	แขวงสะหวันนะเขต และแขวงคำม่วน
กองคุ้มครองภาษี 7	แขวงจำปาสัก แขวงสาละวัน แขวงอัตตะปือ และแขวงเซกอง

หน้าที่ของกองคุ้มครองภาษีจัดตั้งแผ่ขยายแนวทางนโยบาย ตามแผน กฎหมาย และระเบียบการของรัฐเกี่ยวกับภาษี

2.5.1.1 บทบาทหน้าที่การจัดเก็บภาษีกองคุ้มครองภาษี มีบทบาทหน้าที่จัดเก็บภาษี มี 7 ประเภท ดังนี้

1) ภาษีเงินได้นิติบุคคล (Corporation Tax) เป็นภาษีที่เก็บจากกำไรที่เกิดจากการดำเนินธุรกิจในสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวของบุคคลและนิติบุคคลของคนลาว และชาวต่างชาติ โดยแบ่งอัตราการจัดเก็บออกเป็น 2 รูปแบบ คือ 1) ผู้ประกอบการทั่วไป จัดเก็บในอัตราร้อยละ 24 และ 2) ธุรกิจที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุน การจัดเก็บภาษีเงินได้นิติบุคคลตามลักษณะของพื้นที่ ดังตารางที่ 2.2

ตารางที่ 2.2

อัตราการจัดเก็บภาษีเงินได้นิติบุคคล

เขต	ลักษณะของพื้นที่	อัตราการจัดเก็บ
เขต 1	พื้นที่ท่าอากาศยาน (ภูตอย)	ได้รับยกเว้นภาษีเป็นเวลา 7 ปี - หลังจากนั้นเสียภาษี ในอัตรา 10%
เขต 2	พื้นที่ที่มีสาธารณูปโภคพื้นฐาน ทางเศรษฐกิจบางส่วน	ได้รับยกเว้นภาษีเป็นเวลา 5 ปี - 3 ปีถัดมา เสียภาษี ในอัตรา 7.5% - หลังจากนั้นเสียภาษีในอัตรา 15%
เขต 3	พื้นที่ตัวเมืองใหญ่ มีสาธารณูปโภคพื้นฐานทาง เศรษฐกิจสมบูรณ์	ได้รับยกเว้นภาษีเป็นเวลา 2 ปี - 2 ปีถัดมา เสียภาษี ในอัตรา 10% - หลังจากนั้น เสียภาษีในอัตรา 20%

2) ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา (Personal Income Tax) คำนวณจากรายได้บางประเภท เช่น ค่าจ้าง ค่าเช่าอสังหาริมทรัพย์ และรายได้จากการให้กู้ยืม หรือเงินปันผล สำหรับบุคคลหรือนิติบุคคลไม่ว่าจะเป็นสัญชาติ สปป.ลาว หรือนักธุรกิจชาวต่างชาติ และมีรายได้ เสียภาษีรายได้ตามอัตราภาษีก้าวหน้าบนฐานการคำนวณเดียวกันตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2555 เป็นต้นไป สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว กำหนดให้ผู้เสียภาษีใช้อัตราภาษีเงินได้ บุคคลธรรมดาใหม่ ซึ่งลดลงจากเดิมเป็นร้อยละ 0-24, ร้อยละ 5 และร้อยละ 10 ของรายได้ ขึ้นอยู่กับแหล่งที่มา ดังนั้นอัตราภาษีแต่ร้อยละ 0 ถึง ร้อยละ 24 กรณีรายได้จากเงินเดือน ค่าแรง ค่าล่วงเวลา เงินประจำตำแหน่ง เงินบำเหน็จประจำปี เบี้ยประชุมและผลประโยชน์อื่น ๆ ที่เป็นเงิน หรือวัตถุ ตามฐานรายได้แต่ละชั้น

3) ภาษีการค้าหรืออากรตัวเลขธุรกิจ (Business Turnover Tax) เป็นภาษีที่เก็บจากการขายสินค้าตั้งแต่การขายส่งจากโรงงานจนถึงผู้ค้าปลีก จัดเก็บในอัตรา 10% จากการนำเข้าสินค้า วัตถุดิบของมาจากต่างประเทศ และการขนส่งสินค้าหรือการบริการภายในประเทศจากหน่วยธุรกิจที่ไม่เข้าอยู่ในระบบภาษีมูลค่าเพิ่ม

4) ภาษีมูลค่าเพิ่ม (Value Added Tax / VAT) ภาษีมูลค่าเพิ่มสำหรับการนำเข้าหรือขายสินค้าและบริการภายในสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวจัดเก็บในอัตราร้อยละ 10 ไม่มีการจำแนกประเภท องค์การธุรกิจที่มีรายได้ต่อปีตั้งแต่ 400,000,000 กีบ (ประมาณ 1,600,000 บาท) ขึ้นไปจะต้องอยู่ภายใต้ข้อบังคับการจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่ม

5) ภาษีศุลกากร (Import and Export Duty) กฎหมายว่าด้วยศุลกากรกำหนดการจัดเก็บภาษีศุลกากรสำหรับนำเข้าและส่งออกสินค้า และบริการเข้าและออกจากสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวกฎหมายดังกล่าวอยู่ระหว่างปรับปรุงให้สอดคล้องกับ

หลักการจัดเก็บภาษีศุลกากรรวมทั้งอัตราการจัดเก็บที่ได้ทำความตกลงภายใต้สนธิสัญญาระหว่างประเทศเกี่ยวกับการค้าเสรี ข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับอัตราภาษีของสินค้าแต่ละประเภท

6) ภาษีสรรพสามิต หรือภาษีخمใช้ (Excise Tax) เป็นภาษีที่เก็บจากการนำเข้าการผลิตภายในประเทศ และการให้บริการในกลุ่มผลิตภัณฑ์ที่ฟุ่มเฟือย ได้แก่ แอลกอฮอล์ผลิตภัณฑ์อิเล็กทรอนิกส์ ผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียม เครื่องมือบุหรี ผลิตภัณฑ์เสริมความงาม และยานพาหนะอัตราจัดเก็บภาษีสรรพสามิตตามมาตรา 20 ของกฎหมายว่าด้วยการเสียภาษีฉบับปรับปรุงปี 2012 กำหนดอัตราภาษีเริ่มต้นร้อยละ 5 (น้ำมันเครื่อง, น้ำอัดลม) ถึงร้อยละ 150 (รถขนาดใหญ่ที่ใช้ในอัตรากำลังเครื่องสูงสุดตามที่รัฐกำหนด) ของมูลค่าสินค้า

7) ภาษีกำไร (Profit Tax) คำนวณจากกำไรที่เกิดขึ้นจากการประกอบธุรกิจ ไม่ว่าจะเป็นองค์กรธุรกิจสัญชาติลาวหรือชาวต่างชาติโดยให้ชำระเป็น 4 งวดต่อปี สำหรับอัตราภาษีกำไร นับตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2555 เป็นต้นไป ให้นิติบุคคล บุคคลทั่วไป และผู้ประกอบการอาชีพอิสระคำนวณที่อัตรากำหนดตั้งแต่ร้อยละ 0-24 ของกำไรที่องค์กรธุรกิจนั้นๆ ได้รับยกเว้นสำหรับบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์จะได้รับการลดอัตราภาษีกำไรร้อยละ 5 ระยะเวลา 4 ปี นับจากวันที่จดทะเบียนเข้าตลาดหลักทรัพย์

2.5.1.1 เป้าหมายของการจัดเก็บภาษีของรัฐบาล

1) เพื่อหารายได้รัฐบาลจำเป็นต้องหารายได้เพื่อใช้ในกิจการด้านต่างๆ ซึ่งกิจการที่ว่าเป็นกิจการเพื่อส่วนรวมเช่นการสร้างถนนการใช้จ่ายด้านความมั่นคงด้านการศึกษา เป็นต้น

2) เพื่อเป็นเครื่องมือส่งเสริมความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจซึ่งรัฐบาลจะนำเงินระบบภาษีอากรมากระตุ้นความเจริญเติบโตเช่นการลดอัตราภาษีอากรเพื่อกระตุ้นการใช้จ่ายของประชาชนการยกเว้นการจัดเก็บภาษีของธุรกิจเอกชนที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุนจากสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน

3) เพื่อเป็นเครื่องมือในการควบคุมการบริโภคของประชาชนซึ่งรัฐบาลสามารถนำระบบการจัดเก็บภาษีอากรเพื่อควบคุมการบริโภคของประชาชนเช่นการเรียกเก็บภาษีจากสินค้าประเภทฟุ่มเฟือยซึ่งมิได้จำเป็นต่อการครองชีพที่สูงทำให้มีราคาแพงเพื่อป้องกันมิให้ประชาชนจับจ่ายใช้สอยเงินฟุ่มเฟือยจนเกินไป เป็นต้น

4) เพื่อเป็นเครื่องมือรักษาเสถียรภาพในทางเศรษฐกิจในกรณีที่ภาวะเศรษฐกิจไม่ปกติรัฐบาลจำเป็นต้องมีการรักษาเสถียรภาพของเศรษฐกิจเช่นการกระตุ้นการจ้างงานในยามที่เศรษฐกิจตกต่ำการป้องกันภาวะเงินเฟ้อด้วยมาตรการทางภาษี เป็นต้น

5) เพื่อเป็นเครื่องมือในการกระจายรายได้แก่ประชาชนซึ่งเป็นการกระจายความมั่งคั่งของกลุ่มคนร่ำรวยมาสู่คนยากจนซึ่งนับว่าเป็นการลดช่องว่างระหว่างกลุ่มคนทั้ง 2 กลุ่ม

ให้น้อยลงเพราะตามหลักการจัดเก็บภาษีนั้นคนร่ำรวยย่อมต้องรับภาระภาษีมากกว่าคนยากจนเสีย ภาษีน้อยหรืออาจไม่ต้องเสียเลยนับว่าเป็นการดึงเอารายได้จากคนร่ำรวยมาสู่คนยากจนทางอ้อม อีกวิธีหนึ่ง

6) เพื่อเป็นเครื่องมือสนองต่อนโยบายของรัฐบาล

2.5.2 กองคุ้มครองภาษี 7

2.5.2.1 สำนักงานกองคุ้มครองภาษี 7 ตั้งอยู่บ้านหลักเมือง นครปากเซ แขวงจำปาสัก รับผิดชอบการจัดเก็บภาษี ในแขวงภาคใต้ของ สปป. ลาว 4 แขวง ได้แก่แขวงจำปาสัก แขวงสาละวัน แขวงอัตตะปือ และแขวงเซกอง

2.5.2.2 หน้าที่และความรับผิดชอบ กองคุ้มครองภาษี 7 จัดเก็บภาษีอากรจากการนำเข้าสินค้าและส่งออกสินค้า ป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิดทางศุลกากร ส่งเสริมและสนับสนุนการผลิตและการส่งออกปกป้องผลประโยชน์ของประเทศและประชาชน ควบคุมและตรวจสอบสินค้านำเข้าและส่งออก ดำเนินการเกี่ยวกับสิทธิประโยชน์ด้านคลังสินค้า ทัณฑ์บน และเขตปลอดอากรตามกฎหมายว่าด้วยศุลกากรปฏิบัติร่วมกันหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องปฏิบัติการเกี่ยวกับงานจัดเก็บภาษีอากร ค่าธรรมเนียมต่าง ๆ และรายได้อื่น ๆ ของเทศบาลซึ่งมีลักษณะงานที่ปฏิบัติเกี่ยวกับการตรวจรับแบบแสดงรายการ คำร้องหรือคำขอของผู้เสียภาษีและค่าธรรมเนียม รับชำระเงิน เขียนใบเสร็จรับเงินและลงบัญชีจัดทำทะเบียนและรายการต่าง ๆ เก็บรักษาหลักฐานการเสียภาษีค่าธรรมเนียมและรายได้อื่น ๆ ออกหมายเรียก และหนังสือเชิญตรวจสอบและประเมินภาษี การเก็บรักษาและนำส่งเงินและปฏิบัติงานอื่นที่เกี่ยวข้องปฏิบัติงานขั้นต้นเกี่ยวกับการจัดเก็บภาษีอากร ค่าธรรมเนียมต่าง ๆ และรายได้อื่น ๆ ภายใต้การกำกับตรวจสอบอย่างใกล้ชิดหรือตามคำสั่ง หรือแบบหรือแนวทางปฏิบัติและปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ได้รับมอบหมาย

การให้บริการยึดประชาชนหรือผู้รับบริการเป็นศูนย์กลาง ปรับเปลี่ยนกลยุทธ์และวิธีปฏิบัติงานของหน่วยราชการในการบริหารและการให้บริการแก่ประชาชนเป็นการปรับเปลี่ยนทัศนคติและพฤติกรรมการทำงานของข้าราชการและพนักงานของรัฐในการให้บริการแก่ประชาชนโดยยึดหลักที่ว่าการบริหารราชการและการให้บริการขององค์กรภาครัฐที่มีประสิทธิภาพที่ประชาชนพึงพอใจยึดความต้องการของผู้รับบริการเป็นตัวกำหนดคือ การให้บริการตามความต้องการและเงื่อนไขเฉพาะของกลุ่มผู้รับบริการและส่งเสริมสนับสนุนให้เจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานทุกคนได้ร่วมกันคิด และประยุกต์ใช้แนวคิดและเทคนิควิธีการปฏิบัติงานและการให้บริการในรูปแบบต่างๆ ที่จะนำไปสู่การปรับปรุงคุณภาพของการบริการและสร้างความสัมพันธ์ สร้างความประทับใจกับประชาชน ทั้งในฐานะที่เป็นผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย วิธีการปฏิบัติงานที่ดีในการให้บริการแก่ผู้รับบริการนั้นจะต้องมีลักษณะที่เหมาะสม สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของงานบริการแต่ละประเภท สามารถนำไปสู่การปรับปรุงคุณภาพของการบริการ ทำให้ผู้รับบริการมีความพึงพอใจเพิ่มขึ้นและมีวิธีการที่จะช่วยให้

ผู้บริหารของหน่วยงานรับรู้ถึงระดับความพึงพอใจของผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ ส่วนเสียเพื่อให้มีการปรับปรุงคุณภาพของการบริการของหน่วยงานอย่างต่อเนื่อง

2.5.2.3 สภาพการจัดเก็บภาษีของกรุงเทพมหานครภาษี 7

1) แขวงจำปาสำก มีหน่วยธุรกิจที่ต้องจ่ายภาษี 35,987 หัวหน่วย ได้แก่หน่วยการค้า 22,866 หัวหน่วยหน่วยบริการ 11,556 หัวหน่วย และหน่วยการผลิต 1,565 หัวหน่วยอากรชมพูใช้และอากรประเภทต่าง ๆ เพิ่มขึ้นมาจากสินค้าฟุ่มเฟือย ได้แก่ รถยนต์ จักรยานยนต์ส่วนบุคคล เครื่องใช้ที่เสียอากรต่ำสุดจำนวนลดลง เพราะรัฐบาลสั่งยุติการเก็บอากรต่ำสุด

2) แขวงสาละวัน มี 20 หัวหน่วย

3) แขวงอัสสัมชัญ มี 25 หัวหน่วย

4) แขวงเซกอง มี 10 หัวหน่วย

จากข้อความข้างต้นแสดงให้เห็นว่าสภาพการจัดเก็บภาษีของกรุงเทพมหานครภาษี 7 ของแต่ละแขวงแตกต่างกัน

2.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

นุจรินุ วงษ์สุภาพ (2559) ศึกษาความคิดเห็นของประชาชนต่อปัญหาในการจัดเก็บภาษีในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านป้อม อำเภอพระนครศรีอยุธยา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา กลุ่มตัวอย่าง คือ ประชาชนที่เสียภาษีในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบล บ้านป้อม อำเภอพระนครศรีอยุธยา จำนวน 295 คน โดยใช้แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทดสอบด้วยค่าสถิติการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว โดยการทดสอบด้วยค่าสถิติเอฟผลการวิจัยพบว่า 1) ประชาชนมีความคิดเห็นต่อสภาพในการจัดเก็บภาษีโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก 2) ประชาชนที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา และรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่างกัน มีความคิดเห็นต่อสภาพการจัดเก็บภาษีโดยรวมไม่แตกต่างกัน และประชาชนที่มีสถานภาพและอาชีพต่างกันมีความคิดเห็นต่อสภาพการจัดเก็บภาษีโดยรวมแตกต่างกัน และ 3) ปัญหาการจัดเก็บภาษี องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านป้อม อำเภอพระนครศรีอยุธยา ได้แก่ ขาดการสร้าง ความเข้าใจที่ดีในการจัดเก็บภาษี ขาดช่องทางการ ประชาสัมพันธ์ที่ทันสมัยและทั่วถึง และภาษีที่จัดเก็บมีหลายประเภทและมีความซ้ำซ้อน

ประไพพร อุตมา (2550) ได้ศึกษาประสิทธิภาพการจัดเก็บภาษีรายจังหวัดของประเทศไทย โดยการศึกษาข้อมูลทุติยภูมิ จากการรวบรวมเอกสารรายงานการศึกษาค้นคว้าผลงานการศึกษาค้นคว้า 60 ด้าน ของกรมสรรพากร กรมสรรพสามิต สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ พบว่า ประสิทธิภาพการจัดเก็บภาษีรายจังหวัดของประเทศไทยมี 5 จังหวัด มีค่าดัชนี

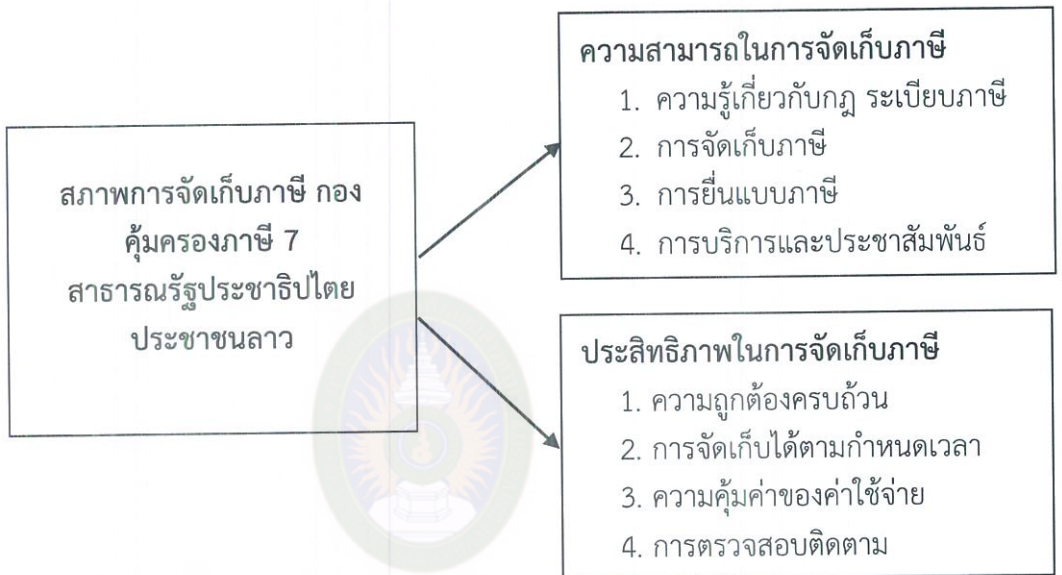
ประสิทธิผลเชิงเทคนิคสัมพัทธ์ที่สุด ได้แก่ กรุงเทพมหานคร นนทบุรี ชลบุรี ระยอง กำแพงเพชร ประสิทธิภาพอยู่ในระดับต่ำส่วนใหญ่อยู่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคเหนือ และภาคใต้

พรศิริ มั่นปาน (2550, น. 127-137) ได้ศึกษาผลการประเมินระบบการจัดเก็บภาษีของเทศบาลเมืองแม่สอด จังหวัดตาก 3 ด้าน ได้แก่ 1) การประเมินความเหมาะสมของปัจจัยเบื้องต้นที่สนับสนุนต่อการจัดเก็บภาษีของเทศบาลเมืองแม่สอด ได้แก่ เจ้าหน้าที่ข้อมูลวัสดุ อุปกรณ์อาคาร สถานที่แบบพิมพ์เครื่องมือและเทคโนโลยีที่ทันสมัย 2) การประเมินความเหมาะสมของกระบวนการจัดเก็บภาษีของเทศบาลเมืองแม่สอด ได้แก่ ขั้นตอนเตรียมการ ขั้นตอนจัดเก็บภาษี และการดำเนินคดีเกี่ยวกับการหลีกเลี่ยงภาษี 3) การประเมินผลผลิตของการจัดเก็บภาษีของเทศบาลเมืองแม่สอด ได้แก่ ภาษีที่เทศบาลจัดเก็บเองมีอัตราเพิ่มขึ้น และเพื่อหาแนวทางการพัฒนาระบบการจัดเก็บภาษีของเทศบาลเมืองแม่สอด ประชากร ได้แก่ บุคลากรที่ปฏิบัติงานกองคลัง เทศบาลเมืองแม่สอด จำนวน 24 คน ประชาชนผู้อยู่ในเกณฑ์เสียภาษี ในเขตเทศบาลเมืองแม่สอดจำนวน 3,067 คน กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ บุคลากรที่ปฏิบัติงานกองคลังเทศบาลเมืองแม่สอด จำนวน 24 คน ประชาชนอยู่ในเกณฑ์เสียภาษีในเขตเทศบาลเมืองแม่สอด จำนวน 348 คน จากการศึกษาผลการประเมินปัจจัยเบื้องต้นที่สนับสนุนต่อการจัดเก็บภาษี พบว่า ด้านที่เหมาะสม ได้แก่ พนักงานเทศบาลคือ ข้อมูลภาษี วัสดุ อุปกรณ์ อาคาร สถานที่ เครื่องมือเครื่องใช้ และเทคโนโลยีที่ทันสมัย ผลการประเมินกระบวนการจัดเก็บภาษี พบว่าการจัดเก็บภาษีทั้ง 3 ประเภท มีอัตราการเพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมา

ทาริกา แก้วนันทชัย (2552) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพในการจัดเก็บรายได้ของกรมสรรพากรจากผู้เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาในเขตกรุงเทพมหานคร กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ เจ้าหน้าที่จัดเก็บรายได้ของกรมสรรพากร ในเขตกรุงเทพมหานคร สำนักงานกรมสรรพากรภาค 1 จำนวน 204คนพบว่า เจ้าหน้าที่จัดเก็บรายได้ของกรมสรรพากรควรมีความรู้ความเข้าใจในประมวลรัษฎากรและการพัฒนาตนเอง ด้านการยื่นแบบผ่านทางอินเทอร์เน็ตด้านการให้ข้อมูลข่าวสารแก่ผู้เสียภาษี เพื่อจะทำให้การทำงานของของเจ้าหน้าที่สะดวก รวดเร็ว และครบถ้วน ได้ข้อมูลจากการจัดเก็บภาษีจากผู้เสียภาษีอย่างถูกต้อง เพื่อจะนำรายได้ในการจัดเก็บไปพัฒนาประเทศสรุปได้ว่า ความสามารถในการจัดเก็บภาษี มีปัจจัยด้านความรู้ความเข้าใจประมวลรัษฎากรของเจ้าหน้าที่และผู้เสียภาษี ระบบการจัดเก็บภาษี การให้ข้อมูลข่าวสารแก่ผู้เสียภาษี เป็นต้น

2.7 กรอบแนวคิดในการวิจัย

จากการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยนำมาใช้ในการกำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัยเรื่อง ความสามารถในการจัดเก็บภาษี กองค้ำครองภาษี 7 สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ดังภาพที่ 2.1

ภาพที่ 2.1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) เพื่อศึกษาความสามารถในการจัดเก็บภาษี กองคุ้มครองภาษี 7 สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ผู้วิจัยดำเนินการวิจัย ดังรายละเอียดตามลำดับหัวข้อ ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.1.1 ประชากร คือ พนักงานภาษี กองคุ้มครองภาษี 7 สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว จากแขวงในภาคใต้ จำนวน 4 แขวง ได้แก่ แขวงจำปาสัก แขวงสาละวัน แขวงอัตตะปือ และแขวงเซกอง จำนวน 120 คน

3.1.2 กลุ่มตัวอย่าง คือ พนักงานภาษีกองคุ้มครองภาษี 7 สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว จาก 4 แขวง ในภาคใต้ จำนวน 93 คน ซึ่งได้มาจากการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางของ Krejcie and Morgan (1970) กำหนดสัดส่วน และสุ่มตัวอย่างโดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling Method) โดยการจับฉลากได้จำนวนครบตามขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

ตารางที่ 3.1

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง กองคุ้มครองภาษี 7

ลำดับที่	ชื่อแขวง	จำนวนประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
1	จำปาสัก	46	36
2	สาละวัน	28	22
3	อัตตะปือ	33	26
4	เซกอง	13	10
	รวม	120	93

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือการวิจัยครั้งนี้ มี 2 ชนิด ได้แก่ 1) เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการจัดเก็บภาษี กองคุ้มครองภาษี 7 ตั้งแต่ ปี พ.ศ. 2558-2560 และ 2) แบบสอบถาม (Questionnaire) เพื่อสำรวจความคิดเห็นเกี่ยวกับความสามารถและประสิทธิภาพในการจัดเก็บภาษีของคุ้มครองภาษี 7 สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

3.2.1 การสร้างและหาคุณภาพของแบบสอบถาม

3.2.1.1 ขั้นตอนในการสร้างแบบสอบถาม มีดังนี้

1) ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง นำมากำหนดกรอบโครงสร้างของแบบสอบถาม

2) สร้างแบบสอบถามตามกรอบโครงสร้างของแบบสอบถามที่กำหนด นำเสนอร่างแบบสอบถามต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อพิจารณาความถูกต้องเบื้องต้น และแก้ไขตามข้อเสนอแนะ

ลักษณะแบบสอบถาม เป็นคำถามแบบปลายปิด (Close ended Question) แต่ละข้อมีคำตอบให้เลือก แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา และรายได้

ตอนที่ 2 ความสามารถในการจัดเก็บภาษี

ตอนที่ 3 ประสิทธิภาพในการจัดเก็บภาษี

ข้อคำถามตอนที่ 2 และตอนที่ 3 เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มีระดับความคิดเห็น 5 ระดับ ตามแบบของ Likert (1961) ได้แก่ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

กำหนดเกณฑ์การแปลผลคะแนนเฉลี่ย ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2550)

คะแนนเฉลี่ย 4.51 - 5.00 หมายถึง มากที่สุด

คะแนนเฉลี่ย 3.51 - 4.50 หมายถึง มาก

คะแนนเฉลี่ย 2.51 - 3.50 หมายถึง ปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 1.51 - 2.50 หมายถึง น้อย

คะแนนเฉลี่ย 1.00 - 1.50 หมายถึง น้อยที่สุด

3.2.1.2 การหาคุณภาพของแบบสอบถาม

1) นำแบบสอบถามเสนอผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน ตรวจสอบความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (Validity) ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน ดังนี้

1.1) นายแก้วอุดม พาลีวัน คุณวุฒิ ปริญญาโท ตำแหน่งหัวหน้าด้าน
สากลวังเต่า เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหาและภาษา

1.2) ดร.กิตติชัย เจริญชัย อาจารย์ประจำหลักสูตรบริหารธุรกิจ คณะ
วิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา

1.3) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พูนศักดิ์ ศิริโสม ผู้อำนวยการสำนัก
มาตรฐานและประกันคุณภาพการศึกษา และประธานหลักสูตรสถิติ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
มหาวิทยาลัย ราชภัฏมหาสารคาม เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านสถิติและวิจัย

2) นำผลที่ได้จากการประเมินมาคำนวณหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index
of Item-Objective Congruence : IOC) โดยกำหนดให้คะแนนดังนี้

+1 เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามสอดคล้องกับวัตถุประสงค์

0 เมื่อไม่แน่ใจว่าข้อคำถามสอดคล้องกับวัตถุประสงค์

1 เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามไม่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์

นำแบบสอบถามมาประเมินหาค่าความสอดคล้อง (IOC) พบว่า มีค่าตั้งแต่
0.67–1.00

3) นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try out) กับพนักงานภาษี กองคุ้มครอง
ภาษี 6 จำนวน 20 คน ตรวจสอบให้คะแนนและหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม
โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของ Cronbach (1973) แบบสอบถามมีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ
0.88 สามารถนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลได้

3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัยนี้มี 2 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) ที่ได้จากการศึกษารายงานประจำปี 2558-2560 กอง
คุ้มครองภาษี 7 สป.ลาว รายงานการประชุม

ส่วนที่ 2 ข้อมูลจากแบบสอบถาม ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอนดังนี้

1. ขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง แขวงจำปาสัก แขวงสาละวัน แขวง
อัตตะปือ และแขวงเซกอง เมื่อวันที่ 22-23 กุมภาพันธ์ 2561

2. ผู้วิจัยได้ประชุมกลุ่มตัวอย่างเพื่อชี้แจงวัตถุประสงค์และวิธีการตอบแบบสอบถาม และ
แจกแบบสอบถามให้แก่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 93 ฉบับ และรวบรวมแบบสอบถามคืน จำนวน 93
ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

3.4 การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลแบ่งเป็น 2 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลวัตถุประสงค์การวิจัยข้อ 1 นำข้อมูลที่ได้จากการศึกษารายงานประจำปี 2557-2560 กองคุ้มครองภาษี 7 สป.ลาว และรายงานการประชุมมาวิเคราะห์

ส่วนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถาม ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยโปรแกรมสำเร็จรูป โดยวิเคราะห์หาค่าสถิติต่าง ๆ ดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามด้าน เพศ อายุ ระดับการศึกษา และรายได้ โดยการคำนวณหาค่าร้อยละ
2. วิเคราะห์ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อการจัดเก็บภาษี โดยการหาค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ใช้สูตรในการคำนวณดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2545)

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

(3-1)

เมื่อ \bar{X} แทน ค่าเฉลี่ย

$\sum X$ แทน ค่าผลรวมของคะแนนทั้งหมดในกลุ่ม
 N แทน จำนวนคน

บทที่ 4 ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ความสามารถในการจัดเก็บภาษีของกองคุ้มครองภาษี 7 สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ผู้วิจัยเสนอผลการวิจัยตามลำดับดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์สภาพการจัดเก็บภาษี กองคุ้มครองภาษี 7 สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2558-2560
2. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม
3. ผลการวิเคราะห์ความสามารถในการจัดเก็บภาษี กองคุ้มครองภาษี 7 ในปี พ.ศ. 2560
4. ผลการวิเคราะห์ประสิทธิภาพในการจัดเก็บภาษี กองคุ้มครองภาษี 7 ในปี พ.ศ. 2560
5. ข้อเสนอแนะในการจัดเก็บภาษี กองคุ้มครองภาษี 7

4.1 ผลการวิเคราะห์สภาพการจัดเก็บภาษี กองคุ้มครองภาษี 7 สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2557-2559

ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับการจัดเก็บภาษี กองคุ้มครองภาษี 7 สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2558-2560 ในเขตพื้นที่ของแขวงจำปาสัก แขวงสาละวัน แขวงอัตตะปือ และแขวงเซกอง 3 ปีย้อนหลัง ตั้งแต่ปี 2558-2560 จากรายงานประจำปี รายงานการประชุม และเอกสารการจัดเก็บภาษีของแต่ละแขวง นำมาเปรียบเทียบกับประมาณการการจัดเก็บภาษีรายปี ดังตารางที่ 4.1

ตารางที่ 4.1

ผลการวิเคราะห์สภาพการจัดเก็บภาษี กองคุ้มครองภาษี 7 สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2558-2560 โดยรวม

สภาพการจัดเก็บภาษี กองคุ้มครองภาษี 7	2558	2559	2560	รวม
1. ประมาณการการจัดเก็บภาษี	548,100	616,613	685,125	1,849,838
2. รายได้จากการจัดเก็บภาษี	540,909	590,398	664,887	1,796,194
ร้อยละของรายได้การจัดเก็บภาษี	98.68	95.74	97.04	97.15

หมายเหตุ * ต่อกับ หมายถึง พันพันล้านก๊ีบ

จากตารางที่ 4.1 สภาพการจ้ดเก็บภาษี กองค้มครองภาษี 7 สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชน ลาว ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2558-2560 โดยรวม พบว่า ประมาณการการจ้ดเก็บภาษี 1.849.838 ต้อกีบ รายได้จากการจ้ดเก็บภาษี 1.796.194 ต้อกีบ คิดเป็นร้อยละ 97.15 เมื่อพิจารณาเป็นรายปี พบว่า ในปี พ.ศ. 2558 ประมาณการการจ้ดเก็บภาษี 548.100 ต้อกีบ รายได้จากการจ้ดเก็บภาษี 540.909 ต้อกีบ คิดเป็นร้อยละ 98.68 ในปี พ.ศ. 2559 ประมาณการการจ้ดเก็บภาษี 616.613 ต้อกีบ รายได้จากการจ้ดเก็บภาษี 590.398 ต้อกีบ คิดเป็นร้อยละ 95.74 ในปี พ.ศ. 2560 ประมาณการการจ้ดเก็บภาษี 685.125 ต้อกีบ รายได้จากการจ้ดเก็บภาษี 664.887 ต้อกีบ คิดเป็นร้อยละ 95.74 สภาพการจ้ดเก็บภาษี กองค้มครองภาษี 7 ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2558-2560 สอดคล้องกับแผนการจ้ดเก็บภาษี โดยกำหนดประมาณการการจ้ดเก็บภาษีเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง และสามารถจ้ดเก็บภาษีเพิ่มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่องเช่นเดียวกัน คาดว่าสภาพการจ้ดเก็บภาษี กองค้มครองภาษี 7 ในระยะ 3 ปี ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2561-2563 มีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ตารางที่ 4.2

สภาพการจัดเก็บภาษี กองคุ้มครองภาษี 7 สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2558-2560 จำแนกตามแขวง

การจัดเก็บภาษี	พื้นที่ 2558		พื้นที่ 2559		พื้นที่ 2560		รวม					
	ประมาณการ	รายได้	ร้อยละ	ประมาณการ	รายได้	ร้อยละ	ประมาณการ	รายได้	ร้อยละ			
แขวงจำปาสัก	504,340	471,732	93.53	567,382.5	530,699.4	93.53	630,425	589,666	93.53	1,702,145.5	1,592,097.4	93.53
แขวงสาละวัน	23,200	35,620.8	153.54	26,100	40,073.4	153.54	29,000	44,526	153.54	78,300	120,220.2	209
แขวงอัตตะปือ	17,040	20,519.2	120.42	19,170	23,084.1	120.42	21,300	25,649	120.42	57,500	69,252.3	120
แขวงเซกอง	4,320	4,028.8	93.26	4,860	4,532.4	93.26	5,400	5,936	93.26	14,580	14,492.2	99.43

หมายเหตุ: หน่วยนับ คือ กีบ (เท่ากับพันล้านกีบ)

จากตารางที่ 4.2 สภาพการจ้ดเก็บภาษี กองคุ้มครองภาษี 7 สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2558-2560 จำแนกตามแขวง พบว่า

1. สภาพการจ้ดเก็บภาษีของแขวงจำปาสัก ปี พ.ศ. 2558-2560 โดยรวม อยู่ในระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 93.53 ในปี พ.ศ. 2558 ประมาณการการจ้ดเก็บภาษี 504,340 ต่อกับ รายได้จากการจ้ดเก็บภาษี 471,732 ต่อกับ ในปี พ.ศ. 2559 ประมาณการการจ้ดเก็บภาษี 567,382,5 ต่อกับ รายได้จากการจ้ดเก็บภาษี 530,699,4 ต่อกับ คิดเป็นร้อยละ 93.53 ในปี พ.ศ. 2560 ประมาณการการจ้ดเก็บภาษี 630,425 ต่อกับ รายได้จากการจ้ดเก็บภาษี 589,666 ต่อกับ คิดเป็นร้อยละ 93.53

2. สภาพการจ้ดเก็บภาษีของแขวงสาละวัน ปี พ.ศ. 2558-2560 โดยรวม อยู่ในระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 209.00 ในปี พ.ศ. 2558 ประมาณการการจ้ดเก็บภาษี 23,200 ต่อกับ รายได้จากการจ้ดเก็บภาษี 35,620,8 ต่อกับ คิดเป็นร้อยละ 153.54 ในปี พ.ศ. 2559 ประมาณการการจ้ดเก็บ ภาษี 26,100 ต่อกับ รายได้จากการจ้ดเก็บภาษี 40,073,4 ต่อกับ คิดเป็นร้อยละ 153.54 ในปี พ.ศ. 2560 ประมาณการการจ้ดเก็บภาษี 29,000 ต่อกับ รายได้จากการจ้ดเก็บภาษี 44,526 ต่อกับ คิดเป็น ร้อยละ 153.54

3. สภาพการจ้ดเก็บภาษีของแขวงอัตตะปือ ปี พ.ศ. 2558-2560 โดยรวม อยู่ในระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 120 ในปี พ.ศ. 2558 ประมาณการการจ้ดเก็บภาษี 17,040 ต่อกับ รายได้จากการจ้ดเก็บภาษี 20,519,2 ต่อกับ คิดเป็นร้อยละ 120.42 ในปี พ.ศ. 2559 ประมาณการการจ้ดเก็บ ภาษี 19,170 ต่อกับ รายได้จากการจ้ดเก็บภาษี 23,084,1 ต่อกับ คิดเป็นร้อยละ 120.42 ในปี พ.ศ. 2560 ประมาณการการจ้ดเก็บภาษี 21,300 ต่อกับ รายได้จากการจ้ดเก็บภาษี 25,649 ต่อกับ คิดเป็น ร้อยละ 120.42

4. สภาพการจ้ดเก็บภาษีของแขวงเซกอง ปี พ.ศ. 2558-2560 โดยรวม อยู่ในระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 99.43 ในปี พ.ศ. 2558 ประมาณการการจ้ดเก็บภาษี 4,320 ต่อกับ รายได้จากการจ้ดเก็บภาษี 4,028,8 ต่อกับ คิดเป็นร้อยละ 93.26 ในปี พ.ศ. 2559 ประมาณการการจ้ดเก็บภาษี 4,860 ต่อกับ รายได้จากการจ้ดเก็บภาษี 4,532,4 ต่อกับ คิดเป็นร้อยละ 93.26 ในปี พ.ศ. 2560 ประมาณการการจ้ดเก็บภาษี 5,400 ต่อกับ รายได้จากการจ้ดเก็บภาษี 5,936 ต่อกับ คิดเป็นร้อยละ 93.26

5. สภาพการจ้ดเก็บภาษีของแขวงจำปาสัก แขวงสาละวัน แขวงอัตตะปือ และแขวงเซกอง ปี พ.ศ. 2558-2560 โดยรวม พบว่า แขวงจำปาสักมีรายได้จากการจ้ดเก็บภาษีมากที่สุด เท่ากับ 589,666 ต่อกับ อันดับ 2 คือ แขวงสาละวัน เท่ากับ 44,526 ต่อกับ อันดับ 3 คือ แขวงอัตตะปือ เท่ากับ 25,649 ต่อกับ และอันดับต่ำสุด คือ แขวงเซกอง เท่ากับ 5,936 ต่อกับ คาดว่าสภาพการจ้ดเก็บ ภาษี ระยะ 3 ปี ตั้งแต่ ปี พ.ศ. 2561-2563 ของแขวงจำปาสัก แขวงสาละวัน แขวงอัตตะปือ และ แขวงเซกอง มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง

4.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผลการวิเคราะห์เกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ดังตารางที่ 4.3

ตารางที่ 4.3

จำนวน และร้อยละ ของข้อมูลทั่วไป ของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	49	52.69
หญิง	44	47.31
รวม	93	100.00
2. อายุ		
ต่ำกว่า 20 ปี	0	0
20-30 ปี	9	9.68
31-40 ปี	42	45.16
41-50 ปี	31	33.33
51-60 ปี	11	11.83
60 ปี ขึ้นไป	0	0
รวม	93	100.0
3. ระดับการศึกษา		
อนุปริญญา	8	8.60
ปริญญาตรี	50	53.76
ปริญญาโท	35	37.63
ปริญญาเอก	0	0
รวม	93	100.0
4. รายได้เฉลี่ยต่อเดือน		
ต่ำกว่า 1,500,000 กีบ	7	7.53
1, 500,001-2,000,000 กีบ	45	48.39
2,000,001 กีบ ขึ้นไป	41	44.09
รวม	93	100.0

จากตารางที่ 4.3 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศชาย จำนวน 49 คน คิดเป็นร้อยละ 52.69 รองลง คือ เพศหญิง จำนวน 44 คน คิดเป็นร้อยละ 47.31 มีอายุระหว่าง 31-40 ปี จำนวน 42 คน คิดเป็นร้อยละ 45.16 รองลงมา อายุระหว่าง 41-50 ปี จำนวน 31 คน คิดเป็นร้อยละ 33.33 อายุระหว่าง 51-60 ปี จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 11.83 และอายุระหว่าง 20-30 ปี จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 9.68 ส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 50 คนคิด เป็นร้อยละ 53.76 รองลงมา คือปริญญาโท จำนวน 35 คน คิดเป็นร้อยละ 37.63 และอนุปริญญา จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 8.60 รายได้เฉลี่ยต่อเดือน 1,500,001-2,000,000 กีบ จำนวน 45 คน คิดเป็นร้อยละ 48.39 รองลงมา คือ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน 2.001.000 กีบ จำนวน 41 คน คิดเป็นร้อยละ 44.09 และรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่ำกว่า 1,500,000 กีบ จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 7.53

4.3 ผลการวิเคราะห์ความสามารถในการจัดเก็บภาษี กองคุ้มครองภาษี 7 ในปี พ.ศ. 2560

ผู้วิจัยนำข้อมูลจากแบบสอบถามตอนที่ 2 ความสามารถในการจัดเก็บภาษี จำนวน 93 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่ผู้ตอบแบบสอบถาม ครบทุกข้อ กำหนดรหัสข้อมูลและบันทึกข้อมูล วิเคราะห์โดยใช้ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ดังตารางที่ 4.4

ตารางที่ 4.4

ผลการวิเคราะห์ความสามารถในการจัดเก็บภาษี กองคุ้มครองภาษี 7 ในปี พ.ศ. 2560

โดยรวมและรายด้าน

ความสามารถในการจัดเก็บภาษี	\bar{X}	S.D.	ระดับความคิดเห็น
1. ความรู้เกี่ยวกับกฎระเบียบภาษี	3.80	0.80	มาก
2. การดำเนินการจัดเก็บภาษี	3.40	0.90	ปานกลาง
3. การจัดเตรียมเอกสาร	3.56	0.86	มาก
4. การบริการและประชาสัมพันธ์	3.43	0.88	ปานกลาง
รวม	3.54	0.86	มาก

จากตารางที่ 4.4 ความคิดเห็นเกี่ยวกับความสามารถในการจัดเก็บภาษี กองคุ้มครองภาษี 7 ในปี พ.ศ. 2560 โดยรวม พบว่า อยู่ในระดับมาก (\bar{X} = 3.54, S.D. = 0.86) ความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ได้แก่ ความรู้เกี่ยวกับกฎระเบียบภาษี (\bar{X} = 3.80, S.D. = 0.80) และการจัดเตรียมเอกสาร (\bar{X} =

3.56, S.D. = 0.86) ด้านที่อยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ การบริการและประชาสัมพันธ์ (\bar{x} = 3.43, S.D. = 0.88) และการดำเนินการจัดเก็บภาษี (\bar{x} = 3.43, S.D. = 0.88)

ตารางที่ 4.5

ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความสามารถในการจัดเก็บภาษี กองคุ้มครองภาษี 7

ด้านความรู้เกี่ยวกับกฎหมายและระเบียบภาษี

ด้านความรู้เกี่ยวกับกฎหมายและระเบียบภาษี	\bar{x}	S.D.	ระดับความคิดเห็น
1. ความรู้ความเข้าใจกฎหมายและระเบียบการจัดเก็บภาษี	3.72	0.79	มาก
2. ความรู้ความเข้าใจกฎหมาย ระเบียบข้อบังคับเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ในการจัดเก็บภาษี	3.90	0.83	มาก
โดยรวม	3.81	0.81	มาก

จากตารางที่ 4.5 พบว่า ความคิดเห็นเกี่ยวกับความสามารถในการจัดเก็บภาษี กองคุ้มครองภาษี 7 ด้านความรู้เกี่ยวกับกฎระเบียบภาษี โดยรวม อยู่ในระดับมาก (\bar{x} = 3.81, S.D. = 0.81) ความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ได้แก่ ความรู้ความเข้าใจกฎหมายและระเบียบข้อบังคับเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ในการจัดเก็บภาษี (\bar{x} = 3.90, S.D. = 0.83) รองลงมา คือ ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกฎหมายและระเบียบการจัดเก็บภาษี (\bar{x} = 4.12, S.D. = 0.73)

ตารางที่ 4.6

ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความสามารถในการจัดเก็บภาษี กองคุ้มครองภาษี 7 ด้านการจัดเก็บภาษี

ด้านการจัดเก็บภาษี	\bar{x}	S.D.	ระดับความคิดเห็น
1. เจ้าหน้าที่รับชำระภาษีมียศยาศัยดี	2.90	0.88	ปานกลาง
2. มีจำนวนเจ้าหน้าที่รับชำระภาษีเพียงพอ	3.70	0.90	มาก
3. มีเจ้าหน้าที่สามารถให้คำปรึกษาในการชำระภาษี	3.50	0.82	ปานกลาง
โดยรวม	3.36	0.86	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.6 พบว่า ความคิดเห็นเกี่ยวกับความสามารถในการจัดเก็บภาษี กองคุ้มครองภาษี 7 ด้านการจัดเก็บภาษี โดยรวม อยู่ในระดับปานกลาง (\bar{x} = 3.36, S.D. = 0.86) ข้อที่มีค่าเฉลี่ย

อยู่ในระดับมาก ได้แก่ มีจำนวนเจ้าหน้าที่รับชำระภาษีเพียงพอ ($\bar{X} = 3.70$, S.D. = 0.90) อยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ มีเจ้าหน้าที่ที่สามารถให้คำปรึกษาในการชำระภาษี ($\bar{X} = 3.50$, S.D. = 0.82) และเจ้าหน้าที่รับชำระภาษีมีอัธยาศัยดี ($\bar{X} = 2.90$, S.D. = 0.88)

ตารางที่ 4.7

ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความสามารถในการจัดเก็บภาษี กองคุ้มครองภาษี 7 ด้านเอกสารการยื่นแบบภาษี

ด้านเอกสารการยื่นแบบภาษี	\bar{X}	S.D.	ระดับความคิดเห็น
1. มีการสำรวจและจัดเตรียมแบบฟอร์มต่าง ๆ	3.72	0.89	มาก
2. มีการจัดทำระบบการเดินเอกสารชัดเจน	3.40	0.82	ปานกลาง
โดยรวม	3.56	0.85	มาก

จากตารางที่ 4.7 พบว่า ความคิดเห็นเกี่ยวกับความสามารถในการจัดเก็บภาษี กองคุ้มครองภาษี 7 ด้านเอกสารการยื่นแบบภาษี โดยรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.56$, S.D. = 0.85) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ได้แก่ การสำรวจและจัดเตรียมแบบฟอร์มต่างๆ ($\bar{X} = 3.72$, S.D. = 0.89) อยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ มีการจัดทำระบบการเดินเอกสารชัดเจน ($\bar{X} = 3.40$, S.D. = 0.82)

ตารางที่ 4.8

ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความสามารถในการจัดเก็บภาษี กองคุ้มครองภาษี 7 ด้านการบริการและประชาสัมพันธ์

ด้านการบริการและประชาสัมพันธ์	\bar{X}	S.D.	ระดับความคิดเห็น
1. การประชุมชี้แจงเกี่ยวกับการชำระภาษีแก่ประชาชน	3.18	0.79	ปานกลาง
2. การแจ้งข่าวประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับการชำระภาษีผ่านวิทยุกระจายเสียง	3.33	0.83	ปานกลาง
3. การแจกเอกสาร แผ่นพับ และโปสเตอร์เกี่ยวกับการชำระภาษีแก่ประชาชน	3.80	0.76	มาก
โดยรวม	3.43	0.79	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.8 พบว่า ความคิดเห็นเกี่ยวกับความสามารถในการจัดเก็บภาษี กองคุ้มครองภาษี 7 ด้านการบริการและประชาสัมพันธ์ โดยรวม อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.43$, S.D. = 0.79) ข้อที่มี

ค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ได้แก่ มีการแจกเอกสาร แผ่นพับ และโปสเตอร์เกี่ยวกับการชำระภาษีแก่ประชาชน (\bar{X} = 3.80, S.D. = 0.76) และอยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ การแจ้งข่าวประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับการชำระภาษีผ่านวิทยุกระจายเสียง (\bar{X} = 3.33, S.D. = 0.83) และการประชุมชี้แจงเกี่ยวกับการชำระภาษีแก่ประชาชน (\bar{X} = 3.18, S.D. = 0.79)

4.4 ประสิทธิภาพในการจัดเก็บภาษี กองคุ้มครองภาษี 7 ในปี พ.ศ. 2560

ตารางที่ 4.9

ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิภาพในการจัดเก็บภาษี กองคุ้มครองภาษี 7 ในปี พ.ศ. 2560

ประสิทธิภาพในการจัดเก็บภาษีกองคุ้มครอง ภาษี 7 ในปี พ.ศ. 2560	\bar{X}	S.D.	ระดับความคิดเห็น
1. ความถูกต้องครบถ้วน	3.16	0.86	ปานกลาง
2. การจัดเก็บได้ตามกำหนดเวลา	3.07	0.80	ปานกลาง
3. ความคุ้มค่าของค่าใช้จ่าย	3.23	0.84	ปานกลาง
4. การตรวจสอบติดตาม	3.03	0.81	ปานกลาง
โดยรวม	3.12	0.82	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.9 พบว่า ความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิภาพในการจัดเก็บภาษี กองคุ้มครองภาษี 7 โดยรวม อยู่ในระดับปานกลาง (\bar{X} = 3.12, S.D. = 0.82) และเป็นรายด้าน อยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ ความคุ้มค่าของค่าใช้จ่าย (\bar{X} = 3.23, S.D. = 0.84) ความถูกต้องครบถ้วน (\bar{X} = 3.16, S.D. = 0.86) การจัดเก็บได้ตามกำหนดเวลา (\bar{X} = 3.07, S.D. = 0.80) และการตรวจสอบติดตาม (\bar{X} = 3.03, S.D. = 0.81) ตามลำดับ

4.5 ข้อเสนอแนะในการจัดเก็บภาษี กองคุ้มครองภาษี 7 สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

พนักงานภาษี กองคุ้มครองภาษี 7 สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างได้เสนอแนะในการจัดเก็บภาษี ดังนี้

4.5.1 รัฐควรจัดเก็บภาษีทางอ้อม เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในระบบเศรษฐกิจ และเพื่อสร้างความเป็นกลางทางเศรษฐกิจ โดยจัดเก็บภาษีจากสินค้าและบริการทุกชนิดในอัตราเดียวกัน

4.5.2 รัฐควรจัดเก็บภาษีสรรพสามิตหรือภาษีการขายเฉพาะอย่างในอัตราสูงและเหมาะสม เพื่อลดผลกระทบภายนอก หรือปัญหาสิ่งแวดล้อมที่เกิดขึ้นจากการบริโภคสินค้าเฉพาะ เช่น น้ำมันและบุหรี่ย

4.5.3 รัฐควรลดความเหลื่อมล้ำทางภาษี โดยจัดเก็บภาษีสรรพสามิตกับสินค้าและบริการที่ผู้มีรายได้สูงบริโภคในสัดส่วนที่สูง เช่น รถยนต์ และการเดินทาง ให้นำหนักระหว่างการสร้างความเท่าเทียมกันเพิ่มขึ้นกับการเพิ่มขึ้นของการสูญเสียค่าทางเศรษฐกิจ

4.5.4 รัฐควรจัดเก็บภาษีทางตรง ที่เป็นภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาและภาษีเงินได้นิติบุคคล ในอัตราสูงสุดเท่ากันและควรยกเว้นเงินได้และ ให้หักค่าลดหย่อนน้อยที่สุด หรือเป็นภาษีทรัพย์สิน เช่น ภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง และภาษีมรดก ในอัตราที่สูงเพียงพอ เพื่อให้ท้องถิ่นมีรายได้จากการจัดเก็บภาษีมากขึ้น ลดการพึ่งพิงเงินอุดหนุนจากรัฐบาลกลาง การจัดเก็บภาษีทางตรงในอัตราที่เหมาะสมและมีฐานภาษีที่กว้าง สามารถสร้างความเป็นธรรมตามแนวนอน และความเป็นธรรมตามแนวตั้ง อีกทั้งยังลดความเหลื่อมล้ำในสังคมได้

4.5.5 รัฐควรใช้นโยบายภาษีเพื่อสร้างเสถียรภาพทางการคลังระยะยาว ควรจัดเก็บภาษีที่ก่อให้เกิดการสูญเสียค่าทางเศรษฐกิจน้อยที่สุด และควรจัดเก็บภาษีอากรที่มีลักษณะก้าวหน้า เพื่อลดความเหลื่อมล้ำในสังคม การใช้นโยบายภาษีเพื่อเป้าหมายการเติบโตทางเศรษฐกิจระยะสั้น และการลดค่าใช้จ่ายให้ประชาชนผ่านภาษี

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาเรื่อง ความสามารถในการจัดเก็บภาษีของกองคุ้มครองภาษี 7 สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพทั่วไปในการจัดเก็บภาษี กองคุ้มครองภาษี 7 ตั้งแต่ปีพ .ศ. 2558-2560 จากเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการจัดเก็บภาษีและเพื่อศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับความสามารถและประสิทธิภาพในการจัดเก็บภาษี กองคุ้มครองภาษี 7 ในปีพ.ศ. 2560 โดยใช้แบบสอบถาม จากกลุ่มตัวอย่าง คือ พนักงานภาษีกองคุ้มครองภาษี 7 สปป.ลาวจำนวน 93 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางของ Krejcie and Morgan (1970) กำหนดสัดส่วน และสุ่มตัวอย่างโดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling Method) วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผู้วิจัยนำเสนอตามลำดับหัวข้อ ดังนี้

1. สรุปผลการวิจัย
2. อภิปรายผลการวิจัย
3. ข้อเสนอแนะ

5.1 สรุปผลการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ สรุปผลการวิจัย ดังนี้

5.1.1 สภาพการการจัดเก็บภาษี กองคุ้มครองภาษี 7 สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2558-2560 โดยรวม พบว่า ประมาณการการจัดเก็บภาษี 1.849.838 ต่อกีบรายได้จากการจัดเก็บภาษี 1.796.194 ต่อกีบ คิดเป็นร้อยละ 97.15 ในปี พ .ศ.2558 ประมาณการการจัดเก็บภาษี 548.100 ต่อกีบรายได้จากการจัดเก็บภาษี 540.909 ต่อกีบ คิดเป็นร้อยละ 98.68 ในปี พ .ศ. 2559 ประมาณการการจัดเก็บภาษี 616.613 ต่อกีบรายได้จากการจัดเก็บภาษี 590.398 ต่อกีบ คิดเป็นร้อยละ 95.74 ในปี พ .ศ. 2560 ประมาณการการจัดเก็บภาษี 685.125 ต่อกีบรายได้จากการจัดเก็บภาษี 664.887 ต่อกีบ คิดเป็นร้อยละ 95.74 สภาพการการจัดเก็บภาษี กองคุ้มครองภาษี 7 ตั้งแต่ปี พ .ศ.2558-2560 สอดคล้องกับแผนการจัดเก็บภาษี โดยกำหนดประมาณการการจัดเก็บภาษี เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง และสามารถจัดเก็บภาษีเพิ่มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่องเช่นเดียวกันคาดว่าสภาพการการจัดเก็บภาษี กองคุ้มครองภาษี 7 ตั้งแต่ ปี พ.ศ. 2561-2563 มีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง

เมื่อพิจารณาสภาพการการจัดเก็บภาษีของแขวงจำปาสัก แขวงสาละวัน แขวงอัตตะปือ และแขวงเซกอง ตั้งแต่ ปี พ .ศ. 2558-2560 โดยรวม พบว่า แขวงจำปาสักมีรายได้จากการจัดเก็บภาษีมากที่สุดเท่ากับ 589,666 ต่อกีบอันดับ 2 คือแขวงสาละวันเท่ากับ 44,526 ต่อกีบอันดับ 3 คือแขวง

อัตรปะป้อเท่กั๋บ 25,649 ต้อกั๋บและอันดึ๋บต่าสุดค้อแขวงเซกองเท่กั๋บ 5,936 ต้อกั๋บคาคดว่ำสภำพการจ้ดเก็บภำษีตั้งแต่ปี พ.ศ. 2561-2563 ของแขวงจำปำสัักแขวงสาละวันแขวงอัตรปะป้อและแขวงเซกองมีแนวโนม้เพิ่มข้้นสูงข้้นอย่งต้อเนือง

5.1.2 ความสมำรถในการจ้ดเก็บภำษี กองค้คุมครองภำษี 7 ในปี พ .ศ. 2560 โดยรวมและเป็นรำนดำน พบว่ำ มีควำมคิด้เห็นอย่งในระดึ๋บมำกได้แก่ ควำมรู้เก็ยวักั๋บกฎระเบ็ยภำษีและการจ้ดเตร็ยมเอกสรำดำนที่อย่งในระดึ๋บปานกลำง ได้แก่ การบริกการและประขำสั่มพััน์และการดำเนินการจ้ดเก็บภำษีตำมล่ำดึ๋บดำนควำมรู้เก็ยวักั๋บกฎระเบ็ยภำษี อย่งในระดึ๋บมำกได้แก่ ควำมรู้ควำมเข้ำใจกฎหมำยและระเบ็ยข้อบ้งคั๋บเก็ยวักั๋บการปฏิบัติหน้ำที่ในการจ้ดเก็บภำษีรองลงมำค้อ ควำมรู้ควำมเข้ำใจเก็ยวักั๋บกฎหมำยและระเบ็ยการจ้ดเก็บภำษี ดำนการจ้ดเก็บภำษีอย่งในระดึ๋บมำก ได้แก่ มีจำนวนเจ้ำหน้ำที่รับขำระภำษีเพียงพอ อย่งในระดึ๋บปานกลำง ได้แก่เจ้ำหน้ำที่สมำรถให้คำปริกขำในการขำระภำษี และเจ้ำหน้ำที่รับขำระภำษีมีอัยยำคั๋ยดี ดำนเอกสรำการยึ่นแบบภำษีอย่งในระดึ๋บมำกได้แก่ การสำรวจและจ้ดเตร็ยมแบบฟอร์มต่งต่ง อย่งในระดึ๋บปานกลำง ได้แก่จ้ดทำระบบการเดินเอกสรำข้ดเจ่นและดำนการบริกการและประขำสั่มพััน์ อย่งในระดึ๋บมำก ได้แก่ มีการแจกเอกสรำแผ่นพัับและโปสเตอร์เก็ยวักั๋บการขำระภำษีแก่ประขำชนและอย่งในระดึ๋บปานกลำง ได้แก่ การแจ่งขำวประขำสั่มพััน์เก็ยวักั๋บการขำระภำษีผ່ำนวิทยุกระจำยเส็ยงและการประขุมข้้แจ่งเก็ยวักั๋บการขำระภำษีแก่ประขำชน

5.1.3 ประสิทธภำพในการจ้ดเก็บภำษี กองค้คุมครองภำษี 7 โดยรวม และเป็นรำนดำนอย่งในระดึ๋บปานกลำงได้แก่ ควำมค้คุมค้ำของค้ำใช้จ่ำยควำมถูกต้องครบถ้ว่นการจ้ดเก็บได้ตำมกำหนดเวล่ำและการตรวจสอบติดตำมตำมล่ำดึ๋บ

5.2 อภิปรำยผลกรำวิจัย

จำกผลกรำวิจัยเร่องควำมสมำรถในการจ้ดเก็บภำษีของกองค้คุมครองภำษี 7 สำธำรณรัฐประขำธิปไตยประขำชนลวำผู้วิจัยได้นำมำอภิปรำยผลกรำวิจัย ดัังนี้

5.2.1 ความสมำรถในการจ้ดเก็บภำษี กองค้คุมครองภำษี 7 ในปี พ.ศ.2560 โดยรวมและเป็นรำนดำน พบว่ำ มีควำมคิด้เห็นอย่งในระดึ๋บมำกได้แก่ ควำมรู้เก็ยวักั๋บกฎระเบ็ยภำษีและการจ้ดเตร็ยมเอกสรำดำนที่อย่งในระดึ๋บปานกลำง ได้แก่ การบริกการและประขำสั่มพััน์และการดำเนินการจ้ดเก็บภำษีตำมล่ำดึ๋บดำนควำมรู้เก็ยวักั๋บกฎระเบ็ยภำษี อย่งในระดึ๋บมำกได้แก่ ควำมรู้ควำมเข้ำใจกฎหมำยและระเบ็ยข้อบ้งคั๋บเก็ยวักั๋บการปฏิบัติหน้ำที่ในการจ้ดเก็บภำษีรองลงมำค้อ ควำมรู้ควำมเข้ำใจเก็ยวักั๋บกฎหมำยและระเบ็ยการจ้ดเก็บภำษี ดำนการจ้ดเก็บภำษีอย่งในระดึ๋บมำก ได้แก่ มีจำนวนเจ้ำหน้ำที่รับขำระภำษีเพียงพอ อย่งในระดึ๋บปานกลำง ได้แก่เจ้ำหน้ำที่สมำรถให้คำปริกขำในการขำระภำษี และเจ้ำหน้ำที่รับขำระภำษีมีอัยยำคั๋ยดี ดำนเอกสรำการยึ่นแบบภำษีอย่งในระดึ๋บมำก ได้แก่ การ

สำรวจและจัดเตรียมแบบฟอร์มต่างๆ อยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ กัดทำระบบการเดินเอกสารชัดเจน และด้านการบริการและประชาสัมพันธ์ อยู่ในระดับมาก ได้แก่ มีการแจกเอกสารแผ่นพับ และโปสเตอร์ เกี่ยวกับการชำระภาษีแก่ประชาชนและอยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ การแจ้งข่าวประชาสัมพันธ์ เกี่ยวกับการชำระภาษีผ่านวิทยุกระจายเสียงและการประชุมชี้แจงเกี่ยวกับการชำระภาษีแก่ประชาชน สอดคล้องกับงานวิจัยของ พรศิริ มั่นปาน (2550, น. 127-137) ได้ศึกษาผลการประเมินระบบการจัดเก็บภาษีของเทศบาลเมืองแม่สอด จังหวัดตาก พบว่า ด้านที่เหมาะสม ได้แก่ พนักงานเทศบาลคือ ข้อมูลภาษี วัสดุ อุปกรณ์ อาคารสถานที่ เครื่องมือเครื่องใช้ และเทคโนโลยีที่ทันสมัย ผลการประเมิน กระบวนการจัดเก็บภาษี พบว่า การจัดเก็บ ภาษีทั้ง 3 ประเภท มีอัตราการเพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมา รวมทั้งงานวิจัยของ ทาริกา แก้วนันทชัย (2552) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพในการจัดเก็บรายได้ของกรมสรรพากรจากผู้เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาในเขตกรุงเทพมหานครพบว่า เจ้าหน้าที่จัดเก็บรายได้ของกรมสรรพากรควรมีความรู้ความเข้าใจในประมวลรัษฎากรและการพัฒนาตนเอง ด้านการยื่นแบบผ่านทางอินเทอร์เน็ตด้านการให้ข้อมูลข่าวสารแก่ผู้เสียภาษี เพื่อจะทำให้การทำงานของเจ้าหน้าที่สะดวก รวดเร็ว และครบถ้วน ได้ข้อมูลจากการจัดเก็บภาษีจากผู้เสียภาษีอย่างถูกต้อง เพื่อจะนำรายได้ในการจัดเก็บไปพัฒนาประเทศสรุปได้ว่า ความสามารถในการจัดเก็บภาษี มีปัจจัยด้านความรู้ความเข้าใจประมวลรัษฎากรของเจ้าหน้าที่และผู้เสียภาษี ระบบการจัดเก็บภาษี การให้ข้อมูลข่าวสารแก่ผู้เสียภาษี เป็นต้น

5.2.2 ประสิทธิภาพในการจัดเก็บภาษี กองคุ้มครองภาษี 7 โดยรวม และเป็นรายด้านอยู่ในระดับปานกลางได้แก่ ความคุ้มค่าของค่าใช้จ่ายความถูกต้องครบถ้วนการจัดเก็บได้ตามกำหนดเวลา และการตรวจสอบติดตามตามลำดับ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ทาริกา แก้วนันทชัย (2552) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพในการจัดเก็บรายได้ของกรมสรรพากรจากผู้เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาในเขตกรุงเทพมหานครพบว่า เจ้าหน้าที่จัดเก็บรายได้ของกรมสรรพากรควรมีความรู้ความเข้าใจในประมวลรัษฎากรและการพัฒนาตนเอง ด้านการยื่นแบบผ่านทางอินเทอร์เน็ตด้านการให้ข้อมูลข่าวสารแก่ผู้เสียภาษี เพื่อจะทำให้การทำงานของเจ้าหน้าที่สะดวก รวดเร็ว และครบถ้วน ได้ข้อมูลจากการจัดเก็บภาษีจากผู้เสียภาษีอย่างถูกต้อง เพื่อจะนำรายได้ในการจัดเก็บไปพัฒนาประเทศ นอกจากนี้ งานวิจัยของ ประไพ อุดมา (2550) ได้ศึกษาประสิทธิภาพการจัดเก็บภาษีรายจังหวัดของประเทศไทย พบว่า ประสิทธิภาพการจัดเก็บภาษีรายจังหวัดของประเทศไทยมี 5 จังหวัด มีค่าดัชนีประสิทธิผลเชิงเทคนิคสัมพัทธ์ที่ดีที่สุด ได้แก่ กรุงเทพมหานคร นนทบุรี ชลบุรี ระยอง กำแพงเพชร ประสิทธิภาพอยู่ในระดับต่ำส่วนใหญ่อยู่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคเหนือ และภาคใต้ ดังนั้นถ้ามีการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารการจัดเก็บภาษีอากรตามความเหมาะสมเพื่อช่วยเพิ่มประสิทธิผลของการจัดเก็บภาษีให้ครบถ้วนตามเป้าหมายที่ได้ประมาณการ ซึ่งความก้าวหน้าในการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการระบบจัดเก็บภาษีย่อมช่วยเพิ่มความสะดวกรวดเร็วในการชำระภาษีการบันทึกข้อมูล การตรวจสอบ และการวิเคราะห์รายงานผลการจัดเก็บ ทั้งนี้การนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการบริหารจัดการจัดเก็บ

ภาชียุคประยุกต์ใช้ในขั้นตอนการบริหารจัดเก็บภาษีทุกขั้นตอนเพื่อประสิทธิผลสูงสุดในการจัดเก็บ ภาษีการศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลระบบการบริหารการจัดเก็บภาษีควรกระทำอย่างละเอียดรอบคอบ เพื่อ จะได้เลือกใช้เทคโนโลยีสารสนเทศที่เหมาะสมกับการเพิ่ม ประสิทธิภาพและประสิทธิภาพของ หน่วยงานที่จัดเก็บรายได้ได้ตามต้องการ

5.3 ข้อเสนอแนะ

5.3.1 เสนอแนะเพื่อนำผลการศึกษาไปใช้

5.3.1.1 ระบบภาษีและการจัดเก็บต้องไม่ซับซ้อนเนื่องจากระบบภาษีอากรที่ซับซ้อน ต้องใช้ข้อมูลจำนวนมากต้องใช้บุคลากรที่มีความเข้าใจเฉพาะด้านในการปฏิบัติงานเพิ่มขึ้น ต้องมี เครื่องมือตรวจสอบในการติดตามผลการจัดเก็บที่ซับซ้อนตามไปด้วย และส่งผลให้ทรัพยากรที่ใช้จ่าย ในการบริหารระบบจัดเก็บภาษีอากรเพิ่มมากขึ้นนอกจากนี้ระบบภาษีอากรที่ซับซ้อนยังก่อให้เกิด ความสับสนแก่ประชาชนผู้มีหน้าที่เสียภาษีอากร ต้นทุนในการดำเนินการเสียภาษีของประชาชนอาจ เพิ่มขึ้นและโอกาสที่ประชาชนจะยินยอมเสียภาษีด้วยความสมัครใจอาจมีลดลงในที่สุดอาจส่งผลให้ จำนวนเงินภาษีอากรและประสิทธิผลการจัดเก็บลดลงได้

5.3.1.2 มีการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารการจัดเก็บภาษีอากรตามความ เหมาะสมเพื่อช่วยเพิ่มประสิทธิผลของการจัดเก็บภาษีให้ครบถ้วนตามเป้าหมายที่ได้ประมาณการ

5.3.1.3 พัฒนาระบบตรวจสอบติดตามผู้มาเสียภาษีให้ถูกต้องครบถ้วนตามที่กฎหมาย

5.3.1.4 พัฒนาศักยภาพบุคลากรหน่วยงานและการประสานงานระหว่างหน่วยงานที่ เกี่ยวข้องในกระบวนการจัดเก็บภาษี หากบุคลากรที่ปฏิบัติงานมีความเชี่ยวชาญและปฏิบัติหน้าที่ด้วย ความซื่อสัตย์และรับผิดชอบ ย่อมมีส่วนช่วยในความสำเร็จในการจัดเก็บภาษีอากรได้

5.3.1.5 พัฒนาระบบข้อมูลข่าวสารความรู้และการประชาสัมพันธ์การเสียภาษีอากร ให้แก่ประชาชนได้อย่างกว้างขวางย่อมมีส่วนในการสร้างความเข้าใจในการเสียภาษีให้แก่ประชาชน โดยทั่วไปและมีส่วนในการเพิ่มโอกาสที่ประชาชนยินยอมปฏิบัติตามภาษีในการเสียภาษีอากร ให้ ถูกต้องและครบถ้วน

5.3.2 ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป

5.3.2.1 ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับการรวมระบบจัดเก็บภาษีหลายประเภทเข้าด้วยกัน ซึ่ง อาจจะทำให้เกิดการประหยัดในการดำเนินการเนื่องจากการลดจำนวนพนักงาน การลดค่าใช้จ่ายใน การลงทุนระบบงานและระบบข้อมูลภาษี หรือลดการปฏิบัติงานที่มีลักษณะซ้ำซ้อนกัน เป็นต้น

5.3.2.2 ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาระบบตรวจสอบติดตามผู้มาเสียภาษีให้ ถูกต้องครบถ้วนตามกฎหมาย โดยพัฒนาระบบฐานข้อมูลภาษีให้สามารถตรวจสอบข้อมูลต่าง ๆ ได้

บรรณานุกรม

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

บรรณานุกรม

- กรมการปกครอง. (2552). *รวมกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์อาสา.
- จรัส สุวรรณมาลา. (2541). *เอกสารประกอบการสอนวิชา การบริหารงานคลังของรัฐ*. ม.ป.ท
- ชมเพลิน จันทรเรืองเพ็ญ และรัตนา สายคณิต. (2524). *โครงสร้างภาษีของไทยและผลที่มีต่อการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ*. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ฑาริกา แก้วนันทชัย. (2552). *ปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพในการจัดเก็บรายได้ของกรมสรรพากรจากผู้เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาในเขตกรุงเทพมหานคร*. กรุงเทพฯ:มหาวิทยาลัยศรีปทุม.
- ดิเรก ปัทมสิริวัฒน์. (2548). *การสำรวจสถานะองค์ความรู้และแนวทางพัฒนาทุนวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่นเพื่อการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์*. วารสารวิจัย มข. ฉบับธุรกิจและเศรษฐกิจ *ลุ่มน้ำโขงและคณะ*. พิษณุโลก : คณะวิทยาการจัดการและสารสนเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- ธงชัย สันติวงษ์. (2546). *การบริหารทรัพยากรมนุษย์*. พิมพ์ครั้งที่ 11. กรุงเทพฯ:
- นุจรินุ วงษ์สุภาพ. (2559). *สภาพและปัญหาในการจัดเก็บภาษีองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านป้อมอำเภอพระนครศรีอยุธยา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา*. พระนครศรีอยุธยา : มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.
- นุชรี ปลั่งเป็รื่อง.(2534). *ประสิทธิภาพในการจัดเก็บภาษีเงินได้ในประเทศไทย*. (วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต). กรุงเทพฯ : สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2545). *การวิจัยเบื้องต้น*. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- ปนิษฐารักรธรรม. (2548). *ปัญหาและอุปสรรคในการจัดเก็บภาษีขององค์การบริหารส่วนตำบลขนาดใหญ่ในเขตอำเภอเมืองเชียงใหม่ (การค้นคว้าอิสระรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต)*. เชียงใหม่ : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ประไพโร อุตมา. (2550). *ประสิทธิภาพการจัดเก็บภาษีรายได้จังหวัดของประเทศไทย*. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- ปิยะ สาชาติ. (2540). *การศึกษาประสิทธิภาพของการจัดเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มในประเทศไทย (วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต)*. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- พรศิริ มั่นปาน. (2550). *การประเมินระบบการจัดเก็บภาษีเทศบาลแม่สอด (การค้นคว้าอิสระ บัญชีมหาบัณฑิต)*. เชียงใหม่ : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ราณี อีสัชยกุล และเทพศักดิ์ บุญยรัตพันธ์. (2541). *ระบบสารสนเทศเพื่อการเก็บภาษี*. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

- วราพรธน์ ตั้งวานิชกพงษ์. (2551). *การศึกษาคความพยายามในการจัดเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มของหน่วยจัดเก็บสำนักงานสรรพากรภาค 5 ตั้งแต่ปีงบประมาณ 2544-2548* (วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต). กรุงเทพฯ : สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- วราพรธน์ ตั้งวานิชกพงษ์. (2555). การศึกษาคความพยายามในการจัดเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มของหน่วยจัดเก็บ สำนักงานสรรพากรภาค. *วารสารพัฒนบริหารศาสตร์ NIDA*, (48) 1.
- วีระศักดิ์ เครือเทพ. (2548). *การบริหารภาษีอากรและรายได้ของรัฐ หลักการและแนวปฏิบัติสำหรับรัฐประศาสนศาสตร์*. กรุงเทพฯ : โครงการผลิตตำราและเอกสารการสอน คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรมหาวิทยาลัย.
- ศิริวรรณ เสรีรัตน์. (2545). *องค์การและการจัดการ*. กรุงเทพฯ : ธรรมสาร.
- อริญ ธรรมโน. (2548). *ความรู้ทั่วไปทางการคลัง (ฉบับปรับปรุง)*. กรุงเทพฯ : อัมรินทร์พรินติ้ง แอนด์พับลิชชิ่ง.
- Smith, Adam. (1776). *The Wealth of Nations: A Translation into Modern English, Industrial Systems Research, 2015*. ISBN 978-0-906321-70-6[1]
- Krejcie, R.V., and Morgan, D.W. (1970). Determining sample Size for Research Activities. *Educational and Psychological Measurement*. 30(3) : 607-610.

ภาคผนวก

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ภาคผนวก ก

แบบสอบถามการวิจัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง ความสามารถในการจัดเก็บภาษีของกองคุ้มครองภาษี 7 สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาเรื่องความสามารถในการจัดเก็บภาษีของ
กองคุ้มครองภาษี 7 สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

2. แบบสอบถามมีทั้งหมด 2 ตอน

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ความสามารถในการจัดเก็บภาษีของกองคุ้มครองภาษี 7 สาธารณรัฐ
ประชาธิปไตยประชาชนลาว

แบบสอบถามนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อนำมาใช้ในการศึกษาวิจัยเท่านั้น ซึ่งจะไม่มีผลกระทบต่อ
ผู้ตอบแบบสอบถามหรือหน่วยงานของท่าน และจะไม่มีการเปิดเผยข้อมูลเป็นรายบุคคลแต่อย่างใด

ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านในการตอบแบบสอบถามครั้งนี้
เป็นอย่างดี และขอขอบคุณทุกท่านที่ได้ตอบแบบสอบถามนี้ตามความเป็นจริง และตรงกับความเห็น
ของท่านมากที่สุด คำตอบของท่านจะเก็บไว้เป็นความลับและจะใช้สำหรับการทาวิจัยครั้งนี้เท่านั้น

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ขอขอบพระคุณในการให้ความร่วมมือ มา ณ โอกาสนี้

นายจะตุลัด คำดวง

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจงโปรดทำเครื่องหมาย (✓) ลงในช่อง ()

1. เพศ () ชาย () หญิง
2. อายุ () 21-30 () 31-40 () 41-50 () 51-60 () 60 ปีขึ้นไป
3. ระดับการศึกษา () อนุปริญญา () ปริญญาตรี () ปริญญาโท () ปริญญาเอก
4. รายได้ () ต่ำกว่า 1,500,000 กีบ () 1,501,000-2,000,000 กีบ () 2,001,000 กีบขึ้นไป

ตอนที่ 2 ความสามารถในการจัดเก็บภาษีขององค์กรภาษี 7 สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

คำชี้แจงกรุณาอ่านข้อความในช่องรายการโดยละเอียด แล้วพิจารณาว่าความสามารถในการจัดเก็บภาษีขององค์กรภาษี 7 สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวอยู่ในระดับมากน้อยเพียงใด โดยการทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับความคิดเห็นที่ตรงกับความคิดของท่าน

“ความสามารถในการจัดเก็บภาษี” แต่ละช่องมีความหมายดังนี้

คะแนน 5 หมายถึงมีความสามารถในการจัดเก็บภาษี ในระดับมากที่สุด

คะแนน 4 หมายถึงมีความสามารถในการจัดเก็บภาษี ในระดับมาก

คะแนน 3 หมายถึงมีความสามารถในการจัดเก็บภาษี ในระดับปานกลาง

คะแนน 2 หมายถึงมีความสามารถในการจัดเก็บภาษี ในระดับน้อย

คะแนน 1 หมายถึงมีความสามารถในการจัดเก็บภาษี ในระดับน้อยที่สุด

ความสามารถในการจัดเก็บภาษีขององค์กรภาษี 7 สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว	ระดับความสามารถ				
	1	2	3	4	5
ปัจจัยด้านความรู้เกี่ยวกับกฎระเบียบภาษี					
1.มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกฎหมาย ระเบียบในการจัดเก็บภาษี					
2.มีความรู้ความเข้าใจในกฎหมาย ระเบียบข้อบังคับเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ในการจัดเก็บภาษี					
ปัจจัยด้านการจัดเก็บภาษี					
1. เจ้าหน้าที่ที่รับชำระภาษีมีอธยาศัยดี					
2. มีการจัดเตรียมเจ้าหน้าที่ที่รับชำระภาษี					
3. มีการจัดเจ้าหน้าที่ที่สามารถให้คำปรึกษาด้านการชำระภาษี					

ความสามารถในการจัดเก็บภาษีของกองคุ้มครองภาษี 7 สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว	ระดับความสามารถ				
	1	2	3	4	5
ปัจจัยด้านการยื่นแบบภาษี					
1. มีการสำรวจแบบพิมพ์และจัดเตรียมแบบพิมพ์ต่างๆ					
2. มีการจัดทำระบบทางเดินเอกสารไว้อย่างชัดเจน					
ปัจจัยด้านการบริการและประชาสัมพันธ์					
1. มีการจัดประชุมเรื่องการชำระภาษีให้กับประชาชน					
2. มีการแจ้งข่าวประชาสัมพันธ์ตามวิทยุกระจายเสียงให้กับประชาชน ได้ทราบ					
3. มีการจัดทำเอกสารแผ่นพับโปสเตอร์					

ตอนที่ 3 ประสิทธิภาพในการจัดเก็บภาษีของกองคุ้มครองภาษี 7 สาธารณรัฐประชาธิปไตย
ประชาชนลาว

ข้อความถามในตอนที่ 3 เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ดังนี้

- 5 หมายถึง มีประสิทธิภาพในการจัดเก็บภาษีในระดับดีที่สุด
- 4 หมายถึง มีประสิทธิภาพในการจัดเก็บภาษีในระดับดี
- 3 หมายถึง มีประสิทธิภาพในการจัดเก็บภาษีในระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง มีประสิทธิภาพในการจัดเก็บภาษีในระดับต่ำ
- 1 หมายถึง มีประสิทธิภาพในการจัดเก็บภาษีในระดับต่ำที่สุด

ประสิทธิภาพในการจัดเก็บภาษีของกองคุ้มครองภาษี 7 สาธารณรัฐประชาธิปไตย ประชาชนลาว	ระดับประสิทธิภาพ				
	1	2	3	4	5
.1ความถูกต้องครบถ้วน					
1. ความถูกต้องครบถ้วน					
2. การจัดเก็บได้ตามกำหนดเวลา					
3. ความคุ้มค่าของค่าใช้จ่าย					
4. การตรวจสอบติดตาม					

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ นายจะตุลัด คำดวง
วันเกิด วันที่ 21 กุมภาพันธ์ พ.ศ 2510
ที่อยู่ปัจจุบัน บ้านท่า เมืองปากเซ แขวงจำปาสัก
สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว
สถานที่ทำงาน กองคุ้มครองภาษี VII แขวงจำปาสัก
สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว
โทรศัพท์ +856 02055357444

ประวัติการศึกษา

พ.ศ. 2529 มัธยมศึกษาตอนปลาย
โรงเรียนมัธยมสมบูรณ ปากเซเมืองปากเซ แขวงจำปาสัก
สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

พ.ศ. 2555 ปริญญาตรีสาขาการเงินการบัญชี
วิทยาลัยลาวนานาชาติ สาขาแขวงจำปาสัก

พ.ศ. 2561 ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (ศศ.ม.) สาขาวิชายุทธศาสตร์การพัฒนามิติภาค
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY